
آیین نامه ها و دستورالعمل های

برنامه آموزشی جاری سطح یک

حوزه های علمیه

به ضمیمه جداول درسی و معرفی منابع آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آدرس:

قم، جنب مسجد مقدس جمکران، بلوار انتظار،

مجتمع علمی فرهنگی دارالولایه،

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵ - ۳۷۲۵۵۸۹۰

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق حوزه‌ها، این جانب معتقد به فقه سنتی و اجتهاد جواهری هستم و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم... مجتهد باید به مسائل زمان خود احاطه داشته باشد...

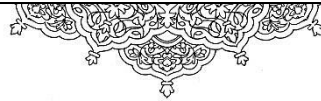
حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر و نیاز آینده جامعه را همیشه در دست خود داشته باشند و همواره چند قدم جلوتر از حوادث، مہیای عکس‌العمل مناسب باشند... (منشور روحانیت)

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب شده همچنان در حوزه‌ها جایش خالی است ...

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج دارد یک نظام تعلیم و تربیت است تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز دیگر روزی نیست که ما اجازه بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر جوانی متدین و آماده برای تلاش و مجاهدت در راه دین - یعنی یک طلبه - هدر رود.

(حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

ضوابط، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها چونان سلسله اعصاب و مویرگ‌ها به نظامات نهادی و جریان‌ات علمی حیات، نشاط و سامان می‌بخشد و رعایت آن‌ها هدایت‌گر و تعالی‌بخش است.

البته در فضای حوزه‌های علمیه، رعایت اصول و شئون حوزه‌ها و آزادی‌های موجود در سنت حوزه و انعطاف در عین انسجام ضرورت دارد.

امید است دفتر حاضر و قوانین ابلاغی که بر پایه مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه تدوین شده است مورد توجه همه بخش‌ها و مدارس و موسسات و مراکز حوزه‌ای قرار گیرد.

با سپاس و امتنان

اعرافی

۱۳۹۷/۶/۶

فهرست مطالب

بخش اول: کلیات

تعاریف	۲
آیین‌نامه آموزشی	۴
۱- سنجش و پذیرش	۴
۲- نظام آموزشی	۴
۳- برنامه‌ریزی درسی	۶
۴- حضور و غیاب	۷
۵- خدمات آموزشی	۷
۶- ارزشیابی تحصیلی	۸
۷- فراغت از تحصیل	۹

بخش دوم: پذیرش

فصل اول: کمیسیون پذیرش استان	۱۱
فصل دوم: دوره اختیار و تثبیت آموزشی	۱۴

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی

فصل اول: برنامه‌ریزی دروس و کلاس درس	۱۸
الف) انتخاب درس	۱۸
ب) برنامه‌ریزی کلاس‌های درسی	۲۰
ج) انتخاب استاد از غیر محل تحصیل در پایه ۵ و ۶	۲۱
د) فعالیت‌های کلاسی	۲۴
نقش شورای مدرسه در نظارت بر فعالیت‌های کلاسی	۲۶
پژوهش الزامی	۲۷
توضیحاتی در خصوص مباحثه	۲۹
شیوه محاسبه نمرات	۳۰
وظایف معاونت‌های آموزش و پژوهش	۳۲
ه) برنامه‌ریزی و اجرای دوره تابستانی	۳۳
امور اجرایی و آموزشی دوره	۳۳

فصل دوم: جداول دروس و منابع آموزشی	۳۵
الف) جداول درسی نیمسال‌های مختلف و ساعات آن‌ها	۳۵
ب) منابع درسی و محدوده‌های آن‌ها	۳۹
فصل سوم: حضور و غیاب	۵۲
فصل چهارم: امتحانات	۵۳
الف) امتحانات کتبی	۵۳
ب) امتحانات شفاهی	۵۸
ج) برگزاری آزمون و اعلام نتایج	۵۹

بخش چهارم: خدمات آموزشی

فصل اول: مرخصی تحصیلی	۶۴
فصل دوم: انتقالات	۶۶
فصل سوم: مهمان	۶۷
فصل چهارم: منع و انصراف از تحصیل	۶۸
الف) منع از تحصیل	۶۸
ب) انصراف از تحصیل و بازگشت به تحصیل	۶۹
ج) بازگشت به تحصیل	۷۰
فصل پنجم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب	۷۲

بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی

الف) مقاطع و سطوح حوزوی	۷۶
ب) فارغ‌التحصیلی از سطح یک	۷۶

بخش ششم: ملحقات

شورای تخصصی آموزش استان	۷۹
تقویم تحصیلی	۸۲
دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات	۹۲

بخش اول: کلیات

...

تعاریف

داوطلب: فردی است که مراحل پذیرش در حوزه علمیه، آزمون، مصاحبه و مراحل قانونی را گذرانده و جهت شرکت در دوره اختبار و تثبیت به مدرسه معرفی شده است.

دوره اختبار و تثبیت پذیرش: دوره ای است که در آن داوطلبان ورود به حوزه از طریق معرفی کلیات برخی علوم حوزوی و اخلاق اسلامی، با رسالت حوزه و روحانیت و اخلاق طلبگی آشنا شده و در ضمن آن، قابلیت ها و توانمندی های آنان برای پذیرش احراز می شود.

اختبار: به ارزیابی و ارزشیابی علمی، اخلاقی و رفتاری داوطلب اطلاق می شود.

تثبیت: به پذیرش داوطلب در نظام حوزه، پس از موفقیت و کسب امتیازات لازم اطلاق می شود.

طلبه: فردی است که دارای پرونده فعال و کد تحصیلی در مرکز مدیریت بوده و در یکی از مدارس رسمی اشتغال به تحصیل دارد.

نیم سال تحصیلی: مدت زمان آموزشی است که نیمی از سال تحصیلی را شامل شده و در آن دروس حوزوی به صورت رسمی از سوی مدارس تحت پوشش ارائه می گردد.

سنوات تحصیلی (طول دوره): مدت زمان مجاز برای اتمام یک دوره تحصیلی را سنوات تحصیلی یا طول دوره می نامند.

سطح: به هر دوره تحصیلی حوزوی با اهداف مشخص که منجر به ارائه گواهی پایان دوره به طلاب می گردد، سطح تحصیلی می گویند، سطوح حوزوی شامل چهار دوره تحصیلی است.

واحدهای آموزشی: مدارس علمیه بلندمدت و کوتاه مدت و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی که دارای مجوز رسمی فعالیت، از شورای گسترش هستند.

گروه علمی - تربیتی: جمعی متشکل از اساتید مدرسه علمیه که بر اساس شرح وظایف مصوب فعالیت می کنند.

/ بخش اول: کلیات / ۳

استاد^۱: استاد حوزه علمیه، روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه علمیه بوده و طبق ضوابط، اشتغال به تدریس در حوزه‌های علمیه دارد.

امتحان شفاهی: سنجش علمی است که در آن توانمندی طلاب، در جلسه حضوری و به صورت پرسش و پاسخ از محدوده درسی معین، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۱. به عبارت دیگر: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا در مدرسه‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.

کلیات آیین نامه آموزشی^۱

۱- ثبت نام و پذیرش

ماده ۱: داوطلبان ورود به حوزه های علمیه پس از قبولی در فرآیند سنجش علمی و گزینش، به عنوان طلبه پذیرفته خواهند شد.

ماده ۲: کسانی که دروس مقدمات یا سطح یک و یا دو را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه گذرانده اند، در صورت داشتن شرایط می توانند پس از طی فرآیند سنجش علمی و گزینش، در حوزه های علمیه پذیرش شوند.

۲- نظام آموزشی

ماده ۳: نظام آموزشی در برنامه آموزشی حوزه های علمیه حضوری، نیم سالی و درسی-ساعتی است.

ماده ۴: هر سال تحصیلی از دو نیم سال مستقل تشکیل شده و قبولی یا عدم قبولی در هر درس از هر نیم سال، به همان درس محدود می شود.

ماده ۵: در هر سال تحصیلی، علاوه بر دو نیم سال تحصیلی، برگزاری دوره تابستانی نیز مجاز می باشد.

ماده ۶: طول مدت تحصیل در برنامه آموزشی جاری سطح یک، به صورت معمول ۶ سال و طی ۱۲ نیم سال می باشد.

تبصره: کاهش سنوات تحصیل برای طلاب واجد شرایط بر اساس ضوابط مربوطه از

۱. در بخش کلیات آیین نامه آموزشی، اصول و ضوابط اصلی و کلی آموزشی به صورت اجمالی بیان شده است و در فصول بعد دستورالعمل ها و ضوابط تفصیلی تبیین شده است.

بخش اول: کلیات / ۵

طریق دوره‌های تابستانی^۱ یا ارتقایی^۲ و یا استفاده حداکثری از تقویم آموزشی و همچنین افزایش سنوات تحصیل با رعایت حداقل و حداکثر ساعات مجاز برای انتخاب درس حداکثر تا ۱۶ نیم سال بلا مانع است.

ماده ۷: مدارس علمیه، دوره‌های تابستانی را پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار می‌کنند.

ماده ۸: تقویم تحصیلی مدارس در هر سال تحصیلی (شامل ایام درسی، ایام امتحانی و دوره تابستانی) پس از تصویب در شورای مدرسه و تایید مدیریت حوزه علمیه استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت آموزش ستاد لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۹: طلبه متعهد است در زمان تحصیل در سطح یک به صورت تمام وقت و حضوری در تمام برنامه‌های درسی و غیر درسی مدرسه شرکت نماید.

ماده ۱۰: طلبه تا پیش از تکمیل سطح دو نمی‌تواند همزمان در مراکز غیر حوزوی تحصیل کند.
تبصره: هرگونه تحصیل همزمان پس از تکمیل سطح دو و صرفاً بر اساس ضوابط و آیین‌نامه مربوطه، امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۱۱: ارائه دروس مصوب برنامه آموزشی جاری و رعایت منابع آموزشی آن‌ها و همچنین برنامه‌ریزی دروس بر اساس آن‌ها ضروری می‌باشد.

تبصره: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس، نیاز به اضافه کردن ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با مجوز شورای مدرسه در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس بلا مانع است.

ماده ۱۲: مدت زمان مجاز تحصیل در حوزه‌های علمیه، گذراندن ۱۵۰۰ ساعت درسی در حداقل یک سال و حداکثر سه سال تحصیلی طبق ضوابط بوده و محاسبه رشد تحصیلی طلاب بر اساس مقدار ساعت مذکور می‌باشد.

۱. دستورالعمل برگزاری دوره‌های تابستانی در بخش دوم، فصل اول آمده است.

۲. دستورالعمل تحصیل ارتقایی در بخش دوم، فصل اول آمده است.

تبصره: در صورت عدم گذراندن دروس در مدت مذکور، در خصوص وضعیت تحصیلی طلبه مطابق دستورالعمل امور تحصیلی طلاب اقدام خواهد شد.

۳- برنامه ریزی درسی

ماده ۱۳: طلاب در ابتدای هر نیم سال تحصیلی، موظف به انتخاب درس مطابق ضوابط می باشند.

ماده ۱۴: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت می باشد.

تبصره: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای آموزش، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

ماده ۱۵: در صورت وجود درس ناقصی از نیم سال های گذشته، انتخاب درس جدید در نیم سال بعد، تنها پس از انتخاب درس ناقصی مجاز می باشد.

ماده ۱۶: در صورت داشتن شرایط، طلاب می توانند نسبت به ادامه تحصیل خود به صورت ارتقائی در طول نیم سال و یا دوره تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۱۷: شرکت در دوره آموزشی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط ذیل بلامانع می باشد:

(۱) تعهد به شرکت در تمامی کلاس های درسی مطابق ضوابط؛

(۲) برگزاری کلاس برای هر درس طبق جداول درسی مصوب؛

(۳) صلاح دید و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

ماده ۱۸: رعایت حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم سال، مطابق ضوابط ضروری می باشد.

ماده ۱۹: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می یابد.

ماده ۲۰: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول درسی هر نیم سال تحصیلی است.

بخش اول: کلیات / ۲

ماده ۲۱: در برخی از دروس، طلاب پس از اخذ مجوز از مدرسه خود، مجاز به شرکت در کلاس درس استادی از غیر از مدرسه محل تحصیل خود می‌باشند.

۴- حضور و غیاب

ماده ۲۲: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی است.

ماده ۲۳: غیبت طلبه در بیش از حد مجاز ساعات تعیین شده هر درس، موجب حذف آن درس می‌شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذرانند.

۵- خدمات آموزشی

ماده ۲۴: طلاب مطابق ضوابط و در مواقع ضروری می‌توانند از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌گردد.

ماده ۲۵: انتقال طلبه دارای وضعیت فعال آموزشی از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، بلامانع است.

ماده ۲۶: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب شده و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۲۷: اخذ درس به صورت مهمان، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در دو نیم‌سال و بر اساس ضوابط بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۸: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

تبصره: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از

تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۹: در صورت بروز برخی از مشکلات آموزشی، طلبه از ادامه تحصیل منع شده و ادامه تحصیل ایشان منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورا و کمیسیون مربوطه می‌باشد.

۶ - ارزشیابی تحصیلی

ماده ۳۰: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می باشد.

ماده ۳۱: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب)، بلا مانع است.

ماده ۳۲: امتحان ها تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۳۳: ارزشیابی هر درس در تمام موسسه های امتحانی و تعیین ملاک های نمره دهی در تمام دروس همچنین محاسبه نهایی نمرات بر عهده استاد همان مدرسه و بر اساس ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد می باشد.

ماده ۳۴: در ارزشیابی برخی از دروس، بر اساس آیین نامه های مربوطه، امتحان شفاهی نیز به عمل خواهد آمد که نمره نهایی آن درس معدل آزمون های کتبی و شفاهی آن درس خواهد بود.

ماده ۳۵: در هر نیم سال تحصیلی بخشی از نمره نهایی هر درس به فعالیت های کلاسی اعم از تحقیقات کلاسی، مباحثه و ... اختصاص می یابد.

ماده ۳۶: نمره قبولی در هر درس ۱۲ می باشد.

ماده ۳۷: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند لازم است، مطابق شرایط و ضوابط مجدداً در کلاس های درسی و امتحان همان درس شرکت کرده و نمره قبولی را کسب نمایند.

ماده ۳۸: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده ولی در معدل نهایی سطح و مقطع تحصیلی فقط نمرات دروس قبول شده محاسبه می گردد.

۷- فراغت از تحصیل

ماده ۳۹: طلبه در صورت گذراندن همه دروس مصوب سطح یک و کسب حداقل معدل ۱۴ در آن سطح، فارغ التحصیل محسوب شده و می تواند برای دریافت مدرک تحصیلی مربوطه اقدام کند.

ماده ۴۰: طلبه پس از پایان کلیه دروس سطح یک می تواند جهت ادامه تحصیل در سطح دو تا قبل از آغاز سال تحصیلی نسبت به ثبت نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۴۱: در صورت عدم ثبت نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح دو، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل در سطح یک به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و بازگشت به تحصیل و یا ارائه خدمات حوزوی او بر اساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

بخش دوم: پذیرش

فصل اول: کمیسیون پذیرش استان

مقدمه:

جذب و پذیرش طلاب در حوزه‌های علمیه از دیرباز یکی از مهمترین مسائل در فرآیند تحصیل در حوزه‌های علمیه بوده است. از یک سو این مسئله به ساختارها و قوانین جاری کشوری مانند آموزش و پرورش، نظام وظیفه و ... مربوط می‌شود و از سویی دیگر گزینش افراد واجد شرایط و مستعد در امور طلبگی و رسالت‌های حوزه‌های علمیه مورد تأکید بوده است. از همین رو و به استناد ماده یک آیین‌نامه جامع شوراها و کمیسیون‌های تخصصی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مصوبه شورای تخصصی آموزش، کمیسیون پذیرش استان به عنوان یکی از کمیسیون‌های شورای تخصصی آموزش استان تشکیل گردیده و مصوبات آن در صورت عدم مغایرت با ابلاغیه‌های ستادی با تأیید مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱: اهداف

- ۱) ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان؛
- ۲) ایجاد بستر مناسب جهت بهره‌مندی از ظرفیت‌های کارشناسی و خرد جمعی در استان؛
- ۳) تصمیم‌گیری در خصوص مسائل کلی و راهبردی مربوط به پذیرش در استان؛
- ۴) دستیابی به راهکارهایی جهت به‌گزینی در مقطع عمومی و نخبه‌گزینی در مقاطع تخصصی مدارس علمیه استان؛
- ۵) تنوع‌بخشی و ساماندهی به پذیرش‌های متناسب با دوره‌های مختلف آموزشی استان.

ماده ۲: وظایف کمیسیون

- ۱) پیشنهاد طرح‌ها و برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت مربوط به پذیرش مقاطع عمومی و تخصصی پذیرش حوزه‌های علمیه استان به شورای آموزش استان؛
- ۲) بررسی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی در سطح استان؛
- ۳) دستیابی به شیوه‌های نوین در فرآیند جذب داوطلبان استانی و روش‌های بکارگیری آنها؛
- ۴) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی مدارس علمیه استان و ارائه پیشنهاد مناسب؛

۱۲/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

- ۵) بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان؛
- ۶) بررسی و اظهار نظر نسبت به کلیه طرح ها و پیشنهادات ارجاعی از سوی مدیر حوزه علمیه استان و دیگر مراجع تصمیم گیری استانی.

ماده ۳: ترکیب اعضاء

- ۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛
 - ۲) معاون آموزش (دبیر و نائب رئیس)؛
 - ۳) معاون تهذیب و تربیت مدیریت استانی؛
 - ۴) مدیر امور طلاب و دانش آموختگان استان؛
 - ۵) نماینده امور صیانتی؛
 - ۶) سه نفر از مدیران و مشاوران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
 - ۷) دو نفر از اساتید استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.
- تبصره ۱. سایر اعضای شورای معاونان استانی می توانند با حق رأی در جلسه شرکت نمایند.
- تبصره ۲. با تشخیص دبیر از کارشناسان و صاحب نظران دیگر بدون حق رأی در جلسات دعوت به عمل می آید.

ماده ۴: وظائف و اختیارات رئیس کمیسیون

- ۱) اداره جلسات؛
- ۲) صدور احکام اعضای حقیقی کمیسیون؛
- ۳) ارسال و ابلاغ مصوبات کمیسیون، به مدارس علمیه استان جهت اجرا.

ماده ۵: وظائف و اختیارات دبیر کمیسیون

- ۱) پیشنهاد تقویم سالانه جلسات؛
- ۲) تعیین و اعلام دستور جلسات و بررسی عدم مغایرت مصوبات با ضوابط ابلاغی ستاد؛
- ۳) دعوت از اعضای کمیسیون؛
- ۴) تنظیم صورت جلسات و ارسال آن برای رئیس؛
- ۵) پیگیری مصوبات کمیسیون از مراجع ذیصلاح تا حصول نتیجه؛
- ۶) پیگیری ابلاغ مصوبات کمیسیون به مدارس علمیه جهت اجرا؛

۷) پیگیری اجرای مصوبات کمیسیون و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس کمیسیون.

ماده ۶: برگزاری جلسات کمیسیون

- ۱) جلسات کمیسیون با حضور بیش از نیمی از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب می‌شود. و در صورت تساوی آراء، نظر رئیس کمیسیون ملاک عمل قرار خواهد گرفت.
- ۲) جلسات کمیسیون به صورت دو هفته یکبار برگزار می‌گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر، جلسات فوق‌العاده تشکیل خواهد شد.
- ۳) مصوبات کمیسیون پس از تأیید مدیر حوزه علمیه استان ابلاغ و لازم‌الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع دیگر باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال و پس از تأیید لازم‌الاجرا می‌گردد.

فصل دوم: دوره اختبار و تثبیت آموزشی

مقدمه:

داوطلبان ورود به حوزه های علمیه، پس از قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه، در دوره آموزشی کوتاه مدتی که با عنوان «دوره اختبار و تثبیت» برگزار می گردد، شرکت می کنند.

ماده ۷: در دوره اختبار و تثبیت، ضمن بررسی و احراز صلاحیت های داوطلبان در ابعاد مختلف شخصیتی، اخلاقی و آموزشی، داوطلبان نیز با رسالت ها و وظایف طلبگی و همچنین نظام آموزشی و تربیتی حوزه آشنا می شوند.

ماده ۸: ارکان اجرایی دوره

(۱) مدیریت استان؛

(۲) مدیریت مدرسه؛

(۳) استاد.

تبصره: کلیه امور اجرایی دوره، با محوریت مدیریت حوزه علمیه هر استان و توسط مدرسه انجام می گیرد.

ماده ۹: زمان برگزاری دوره اختبار و تثبیت پذیرش و دوره میثاق طلبگی با محتوای آموزشی - تهذیبی پس از قبولی افراد در مصاحبه و پیش از آغاز سال تحصیلی است.

ماده ۱۰: طول دوره اختبار و تثبیت پذیرش حداقل ۳۰ و حداکثر ۴۵ روز می باشد که دو سوم آن به امور آموزشی و یک سوم آن به امور تهذیبی اختصاص دارد و بخش آموزشی آن با توجه به شرایط خاص هر منطقه با هماهنگی مدیریت استان توسط مدرسه برنامه ریزی و اجرا می شود.

تبصره: شرکت در بخش آموزشی دوره، مشروط به گذراندن بخش تهذیبی و کسب امتیاز لازم است.

/ بخش دوم: پذیرش / ۱۵

ماده ۱۱: آغاز سال تحصیلی برای تمام طلاب جدیدالورود از اول مهر ماه می باشد.

تبصره: مدارس می توانند با هماهنگی مدیریت استان دروس نیم سال اول پایه اول را بلافاصله پس از دورهٔ اختبار و پیش از اول مهر آغاز کنند.

ماده ۱۲: مدیریت استان می تواند بخش آموزشی این دوره را به صورت متمرکز (استانی یا مجموعه چند مدرسه) یا مدرسه ای برگزار نماید.

ماده ۱۳: در صورت عدم امکان برگزاری بخش آموزشی دورهٔ اختبار و تثبیت پذیرش، نیم سال اول سال تحصیلی ملاک پذیرش خواهد بود.

تبصره ۱: درخواست ملاک قرار گرفتن نیم سال اول یک مدرسه به جای دوره اختبار و تثبیت پذیرش باید تا پیش از پایان مردادماه از طریق مدیریت استان به معاونت آموزش (ستاد) ارسال گردد.

تبصره ۲: مدارس برگزار کننده برنامه آموزشی جدید در صورت عدم برگزاری دورهٔ اختبار و تثبیت پذیرش باید کلاس های دروس دورهٔ اختبار و تثبیت پذیرش را علاوه بر دروس اختصاصی نیم سال اول، در مدت زمان نیم سال اول تحصیلی برگزار کرده و اخذ امتحان نمایند.

تبصره ۳: بخش تهذیبی این دوره با هماهنگی و برنامه ریزی معاونت تهذیب مطابق ضوابط مربوطه، برگزار می گردد.

ماده ۱۴: در صورتی که طلبه جدیدالورود به دلیل موجهی که به تأیید مدیریت استان نیز رسیده باشد موفق به حضور در دورهٔ اختبار و تثبیت پذیرش نشده باشد، حضور در کلاس های درسی و قبولی در همه امتحان های نیم سال اول تحصیلی (مطابق جدول درس نیم سال) ملاک تثبیت پذیرش او خواهد بود.

۱۶/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۱۵: جدول درسی دورهٔ اختبار و تثبیت آموزشی، به شرح ذیل می باشد:

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات	
			نظری	عملی
۱۱۰۱۰۴	احکام ^۱	نظری	۳۶	۰
۱۱۰۱۰۳	تجوید (روانخوانی) ^۲	نظری- عملی	۲۰	۲۰
جمع ساعات			۵۶	۲۰
			۳۶	جمع

تبصره: برگزاری دوره، با دروس بیشتر از عناوین درسی مذکور با هماهنگی

مدیریت استان بلا مانع بوده و ملاک پذیرش طلبه، قبولی در تمام درس های دوره می باشد.

ماده ۱۶: کلیه سوال های امتحانی این دوره اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید مدرس

همان دوره به صورت کتبی طرح می گردد.

تبصره: ۱۰ نمره از درس تجوید، به ارزیابی عملی روان خوانی تجوید و صحت قرائت

نماز تعلق می گیرد.

ماده ۱۷: نمره قبولی همه درس های دوره ۱۲ است.

ماده ۱۸: کسی که در دورهٔ اختبار و تثبیت پذیرش نمره قبولی درسی را کسب نکند، پذیرش وی

معلق شده و دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و

چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

ماده ۱۹: تثبیت پذیرش داوطلب، پس از اخذ امتیازات لازم از شاخصه های تهنیدی و کسب

نمره قبولی در امتحانات آموزشی صورت می گیرد.

ماده ۲۰: دریافت کد تحصیلی پس از موفقیت در دوره و اخذ نظر مساعد مرکز امور صیانتی صورت

می پذیرد.

۱. درس اول تا پانزده از کتاب درسنامه فقه (درس نامه فقه، فلاح زاده، نشر مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۶، کد کتاب

۱/۲۵۱۱/۳) تدریس می شود.

۲. برای این درس، کتاب آموزش قرائت قرآن کریم ۱ (آموزش قرائت قرآن، شهیدی پور و قاسمی، نشر مرکز مدیریت حوزه های علمیه،

۱۳۹۶، کد کتاب ۱/۱۸۱۱/۳) تدریس می شود. ضمناً ۱۰ ساعت از ساعات این درس به کار عملی در خصوص تصحیح قرائت نماز،

اختصاص می یابد.

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی

...

فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس

الف) انتخاب درس

❖ انتخاب درس به صورت عادی، حذف و یا اضافه کردن درس

ماده ۱: انتخاب درس از ابتدای هر نیم سال تحصیلی تا حداکثر دو هفته بعد از شروع نیم سال، طبق ضوابط در سامانه انجام می شود.

تبصره: در دوره تابستانی، سامانه از ابتدای دوره جهت انتخاب درس فعال خواهد بود.

ماده ۲: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت درس می باشد.

تبصره ۱: در صورت اتمام دروس هر نیم سال طبق ضوابط و نظر شورای مدرسه بر استفاده از تمام ظرفیت ایام درسی در تقویم آموزشی، مدارس مجاز به انتخاب و ارائه درس برای طلاب خود تا حداکثر ۲۴۰ ساعت درس آموزشی در هر سال تحصیلی هستند.

تبصره ۲: در نیم سال آخر تحصیلی در صورتی که با حداکثر ۲۰۰ ساعت درسی مازاد، دروس سطح یک طلبه تکمیل شده و به پایان می رسد، انتخاب درس مازاد بلامانع است.

ماده ۳: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای آموزش، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

تبصره: انتخاب ساعت درس به مقدار اضطرار، حداکثر در دو نیم سال مجاز است.

ماده ۴: در صورت عدم قبولی در درسی از دروس نیم سال های گذشته، انتخاب درس جدید در نیم سال بعد، تنها پس از انتخاب درس مذکور مجاز می باشد.

ماده ۵: حذف یا اضافه دروس با رعایت حداقل و حداکثر ساعات درسی مطابق ماده ۲ همین فصل، تا پایان هفته دوم هر نیم سال تحصیلی مجاز می باشد.

ماده ۶: حذف اضطراری یکی از درس ها، با رعایت ماده ۲ همین فصل تا پنج هفته مانده به پایان نیم سال تحصیلی پس از تأیید مدیر مدرسه بلامانع می باشد.

❖ انتخاب درس به صورت ارتقائی

ماده ۷: در صورت داشتن شرایط، طلاب می توانند نسبت به ادامه تحصیل خود به صورت ارتقائی در طول نیم سال و یا دوره تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۸: انتخاب درس بیش از حد نصاب معمول از سال دوم تحصیلی تا حداکثر ۱۷۰ ساعت درسی با رعایت شرایط ذیل مجاز می باشد:

- ۱) نداشتن مشکل آموزشی و انضباطی؛
- ۲) رعایت انتخاب حداقل ۳۱۰ ساعت درس در نیم سال قبل؛
- ۳) قبولی نهایی در همه دروس انتخابی نیم سال قبل؛
- ۴) کسب معدل ۱۶ در دروس نیم سال قبل؛
- ۵) تعهد به شرکت در تمامی کلاس های درسی مطابق ضوابط؛
- ۶) صلاحدید و تأیید شورای مدرسه.

تبصره ۱: ملاک محاسبه، عملکرد درسی طلبه در نیم سال متصل قبل می باشد.

تبصره ۲: مقدار ساعات درسی مازاد برای طلاب با مقطع ورودی با مدرک دانشگاهی،

حداکثر تا ۲۵۵ ساعت می باشد.

ماده ۹: شرکت در امتحانات ارتقائی در تابستان بدون حضور در کلاس های درسی و انتخاب درس در آن، حداکثر تا ۷۲۰ ساعت از دروس سال های بعد با رعایت جداول درسی و شرایط ذیل صورت می پذیرد:

- ۱) رعایت انتخاب حداقل ساعت درس مجاز در هر نیم سال در سال جاری تحصیلی؛
- ۲) قبولی در همه دروس انتخابی نیم سال های اول و دوم سال تحصیلی جاری؛
- ۳) کسب معدل ۱۶ در دروس انتخابی نیم سال های اول و دوم سال تحصیلی جاری؛
- ۴) صلاحدید و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

ماده ۱۰: نمره قبولی امتحان ارتقائی تابستان بدون حضور در کلاس، در همه دروس ۱۶ است.

❖ انتخاب درس در دوره آموزشی تابستانی

ماده ۱۱: شرکت در دوره آموزشی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت

شرایط ذیل بلامانع می باشد:

(۱) تعهد به شرکت در تمامی کلاس های درسی مطابق ضوابط؛

(۲) برگزاری کلاس برای هر درس طبق جداول درسی مصوب؛

(۳) صلاح دید و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

ماده ۱۲: مجموع ساعات درسی یک طلبه (بجز طلاب دارای مدرک دانشگاهی) در طول یک

سال تحصیلی، اعم از انتخاب درس اصلی (در طول نیم سال و تابستان)، ارتقائی (اعم

از ارتقائی حضوری در طول نیم سال و ارتقائی غیر حضوری تابستان)، نباید بیش از

۱۵۰۰ ساعت باشد.

تبصره: مجموع مقدار ساعات درسی مازاد برای طلاب با مقطع ورودی با مدرک

دانشگاهی در طول یک سال تحصیلی، حداکثر تا ۲۱۰۰ ساعت می باشد.

(ب) برنامه ریزی کلاس های درسی

ماده ۱۳: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم سال، در مدارس شهر قم حداقل ۱۰ نفر و

در مدارس شهرستان ها، در سطح یک حداقل ۷ نفر است^۱.

تبصره ۱: حداکثر افراد در هر کلاس درس ۲۵ نفر است.

تبصره ۲: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از حدنصاب مذکور، با

پیشنهاد مدرسه و تأیید مدیریت استان امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۴: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می یابد.

ماده ۱۵: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول

درسی هر نیم سال تحصیلی است.

ماده ۱۶: در صورتی که محدوده های درسی در طول نیم سال به پایان نرسد، مدرسه و استاد مدرسه

۱. حد نصاب مذکور صرفاً برای رسمیت بخشیدن به درس و ثبت آن در سیستم آموزشی است و پرداخت حق الزحمه اساتید محترم تابع

قوانین ابلاغی مخصوص به خود است و مشمول این بند نمی شود.

موظف به برگزاری جلسات جبرانی برای آن درس می‌باشند.

ماده ۱۷: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس نیاز به اضافه کردن ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با مجوز شورای مدرسه نسبت به اضافه کردن ۲۰ درصد ساعات تعیین شده، در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس بلامانع است.

ماده ۱۸: عدم استفاده از منبع آموزشی تأیید شده و یا عدم ارائه درس بر اساس محدوده‌های ابلاغ شده، موجب حذف درس و نمره آن می‌شود.

ماده ۱۹: مدت زمان هر جلسه درس، ۵۰ دقیقه است.

ماده ۲۰: اساتید می‌توانند در طول هر نیم‌سال تحصیلی، تا سقف ۱۰ ساعت مشاوره و جلسه پرسش و پاسخ، افزون بر ساعات اختصاص یافته به هر درس برگزار کنند.

ماده ۲۱: چنانچه استادی قادر به حضور در جلسه‌ای از کلاس درس نبود، موظف است تا پیش از شروع کلاس، مدیریت مدرسه را مطلع سازد تا جهت اطلاع‌رسانی به طلاب یا جایگزینی استاد، تدبیر لازم اندیشیده شود.

ج) انتخاب استاد از غیر محل تحصیل در پایه ۵ و ۶

مقدمه

از سنت‌های حسنه حوزه‌های علمیه همواره اختیار طلاب و دانش‌پژوهان، در انتخاب استاد متناسب با توانمندی‌ها، روش‌ها و علاقه‌مندی‌های خود بوده است. این شیوه دارای امتیازاتی مانند اشتیاق بیشتر برای تلمذ طلاب نزد اساتید، هدایت تحصیلی مناسب، حفظ شأنت و کرامت اساتید، نظارت بهتر بر درس و پیشرفت تحصیلی طلاب توسط اساتید و ... بوده است.^۱

۱. حوزه‌های علمیه، چیستی، گذشته، حال، آینده/ علی‌رضا اعرافی/ نشر موسسه اشراق و عرفان/ چاپ اول/ صفحه ۳۸۲ (با اندکی تلخیص)

۲۲/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۲۲: طلاب مشغول به تحصیل دروس فقه^۱ و اصول^۲ برنامه آموزشی جاری حوزه های علمیه، ضمن رعایت کلیه شرایط تحصیلی و درسی، می توانند یک یا همه دروس فقه و اصول این پایه ها را بر اساس شرایط و ضوابط ذکر شده در این شیوه نامه، نزد استادی غیر از مدرسه مبدأ درس بگیرند.

ماده ۲۳: در صورتی که طلبه متقاضی شرکت در کلاس درس استاد رسمی یکی از مدارس دارای معجز از حوزه باشد بر اساس شرایط و ضوابط «طلبه مهمان^۳» اقدام می نماید.

ماده ۲۴: در صورتی که طلبه متقاضی شرکت در کلاس درس استادی است که در مدارس تحت برنامه تشکیل نمی شود، اخذ درس با استاد مورد نظر با شرایط ذیل مجاز خواهد بود:

۱) داشتن حکم تدریس توسط استاد در درس مورد نظر؛

۲) دارا بودن شرایط اخذ دروس؛

۳) نظارت مدرسه مبدأ بر برگزاری کلاس های درس و حضور طلاب؛

۴) شرکت در امتحان های آن درس در مدرسه مبدأ؛

۵) موافقت مدیر مدرسه.

تبصره: در صورتی که استاد پیشنهادی حکم تدریس نداشته باشد، شرکت در درس ایشان در صورت تأیید صلاحیت تدریس استاد برای این درس توسط شورای آموزش مدرسه مجاز می باشد.

ماده ۲۵: شرایط برگزاری کلاس

۱) ارائه درخواست مکتوب شرکت در کلاس توسط طلبه ها؛

۲) ارائه موافقت استاد پیشنهادی برای برگزاری درس، حضور طلاب و سایر همکاری های لازم؛

۳) ارائه مدارک مربوط به استاد پیشنهادی در صورت نیاز؛

۴) صدور معجز توسط مدیر مدرسه؛

۵) ارائه تعهد طلبه به رعایت تمام ضوابط برگزاری کلاس های درسی مانند حضور و غیاب،

۱. از دروس فقه ۳ بخش ۱ به بعد مطابق جدول درسی مندرج در بخش سوم فصل دوم

۲. از دروس اصول ۲ بخش ۱ به بعد مطابق جدول درسی مندرج در بخش سوم فصل دوم

۳. آیین نامه مهمانی، در بخش سوم فصل سوم آمده است.

/ بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی / ۲۳

رعایت محدوده‌های درسی، تعداد ساعات درسی و ارائه گزارش ماهانه آن به مدرسه جهت بهره‌مندی از مزایای علمی و رفاهی؛

۶) رعایت ضوابط مربوط به انتخاب درس؛ مانند: حد نصاب ساعات درسی انتخاب شده در هر نیم‌سال، عدم تداخل ساعات درسی با سایر دروس مدرسه مبدأ، رعایت دروس پیش‌نیازها.
تبصره ۱: حضور و غیاب و تعیین زمان‌بندی برگزاری کلاس‌ها بر عهده استاد بوده و پس از تأیید نهایی مدرسه، اقدام بر اساس آن بلا مانع می‌باشد.

تبصره ۲: طلبه موظف است گزارش هفتگی حضور و غیاب و محدوده درس را با تأیید استاد به مدرسه مبدأ ارائه نماید و مدرسه مبدأ مجاز به تغییر زمان اخذ گزارش می‌باشد.

ماده ۲۶: شرح وظایف مدرسه مبدأ:

- ۱) دریافت و بررسی درخواست‌ها و مستندات رسیده از طلاب و اساتید؛
- ۲) نظارت بر تشکیل و برگزاری کلاس‌های دروس مطابق ضوابط و شرایط مانند: تشکیل جلسات درسی، تدریس بر اساس سرفصل‌ها و محدوده‌ها؛
- ۳) برگزاری امتحان‌ها و ثبت نمرات در سامانه مطابق ضوابط.

ماده ۲۷: تشکیل کلاس‌های مذکور تعهدی برای مدرسه در تأمین مکان کلاس یا پرداخت حق الزحمه اساتید نمی‌آورد.

د) فعالیت‌های کلاسی

مقدمه

در راستای اجرای مناسب آیین‌نامه آموزشی در زمینه فعالیت‌های کلاسی و با توجه به اتفاق نظر عمومی مدیریت‌های استانی و نظرخواهی بعمل آمده از مجریان، مبنی بر تعمیم ۵ نمره موضوع این فعالیت‌ها در هر دو نیم‌سال تحصیلی طلاب، شیوه‌نامه اجرای آن به منظور ساماندهی فعالیت‌های کلاسی طلاب واحدهای آموزشی سطح یک حوزه‌های علمیه و احتساب آن در ارزشیابی تحصیلی به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ۲۸: مصادیق فعالیت‌های کلاسی عبارتند از:

۱) حضور فعال و منظم در مباحثه؛

۲) پاسخ به پرسش‌های کلاسی (ارزیابی علمی طلبه توسط استاد)؛

۳) موفقیت در امتحانات هفتگی (حداقل دو امتحان در هر نیم سال تحصیلی)؛

۴) انجام تحقیق درسی و تکالیف پژوهشی ابلاغی از سوی استاد در هر سال تحصیلی.

ماده ۲۹: در هر نیم‌سال تحصیلی اختصاص ۵ نمره از ۲۰ نمره هر درس دارای کلاس به یک یا چند یا همه فعالیت‌های علمی و کلاسی طلبه (بر اساس ماده ۲۸) مجاز بوده و بقیه نمره نهایی درس به امتحان کتبی اختصاص می‌یابد.

تبصره: مرجع ارزشیابی، فعالیت‌های کلاسی استاد درس می‌باشد.

ماده ۳۰: در پایه‌های ۳ تا ۶ در هر سال تحصیلی تمام ۵ نمره در یک درس اصلی به صورت الزامی به انجام پژوهش در محدوده آن درس (مطابق جدول ذیل) اختصاص می‌یابد.

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی / ۲۵

تبصره: اختصاص ۵ نمره فعالیت‌های کلاسی به دروسی که کلاس درس آن‌ها در طول

سال به صورت حضوری و مطابق ساعات مصوب برگزار نشود، مجاز نمی‌باشد.

پایه تحصیلی	نام درس	عناوین دروس مجاز به الزام پژوهش
سوم	نحو ۴، نحو ۵، بلاغت، عقاید ۳، اخلاق ۳	نحو ۴ (نیمه اول)، نحو ۵ (نیمه اول)، بلاغت (نیمه اول)، عقاید ۳ (نیمه اول)، اخلاق ۳ (نیمه اول) نحو ۴ (نیمه دوم)، نحو ۵ (نیمه دوم)، بلاغت (نیمه دوم)، عقاید ۳ (نیمه دوم)، اخلاق ۳ (نیمه دوم)
چهارم	اصول ۱، فقه ۱، فقه ۲، عقاید ۴، نهج البلاغه ۱	اصول ۱ (نیمه اول)، فقه ۱ (نیمه اول)، فقه ۲ (نیمه اول)، عقاید ۴ (نیمه اول)، نهج البلاغه ۱ (نیمه اول) اصول ۱ (نیمه دوم)، فقه ۱ (نیمه دوم)، فقه ۲ (نیمه دوم)، عقاید ۴ (نیمه دوم)
پنجم	اصول ۲، فقه ۳، فقه ۴، عقاید ۵، نهج البلاغه ۲	اصول ۲ (نیمه اول)، فقه ۳ (نیمه اول)، فقه ۴ (نیمه اول)، عقاید ۵ (نیمه اول)، نهج البلاغه ۲ (نیمه اول) اصول ۲ (نیمه دوم)، فقه ۳ (نیمه دوم)، فقه ۴ (نیمه دوم)، عقاید ۵ (نیمه دوم)
ششم	اصول ۳، فقه ۵، فقه ۶، آشنایی با فلسفه، علوم قرآن	اصول ۳ (نیمه اول)، فقه ۵ (نیمه اول)، فقه ۶ (نیمه اول)، آشنایی با اصول ۳ (نیمه دوم)، فقه ۵ (نیمه دوم)، فقه ۶ (نیمه دوم)، آشنایی با فلسفه، علوم قرآن

ماده ۳۱: مدیر مدرسه موظف است بر اساس پیشنهادهای اساتید دروس اصلی حداکثر بعد از گذشت یک ماه از شروع رسمی سال تحصیلی، دروسی را که باید تنها فعالیت پژوهشی در آن انجام شود به همراه فهرست عناوین مسائل پژوهشی این دروس، به تفکیک هر پایه بعد از تصویب در شورای مدرسه، به استاد مربوطه ابلاغ و به اطلاع طلاب برساند.

ماده ۳۲: طلاب می‌توانند متناسب با پایه تحصیلی خود و با رعایت محدوده دروس خود قرار ندارد به استاد مربوطه ارائه نماید تا در صورت تأیید و تصویب به انجام پژوهش در آن مسأله اقدام نماید.

ماده ۳۳: هر پژوهش باید تنها توسط یک طلبه انجام شود و انجام پژوهش‌های گروهی پذیرفته نیست.

نقش شورای مدرسه در نظارت بر فعالیت های کلاسی

ماده ۳۴: مرجع تأیید و تصویب درس های دارای فعالیت کلاسی، اقسام آن ها و موضوعات و

منابع پژوهشی در درس های دارای فعالیت کلاسی پژوهشی، شورای مدرسه است.

تبصره ۱: لازم است شورای مدرسه در مورد هر پایه دقت لازم را به عمل آورد که

تبادل لازم در تعداد درس های دارای فعالیت های کلاسی و پژوهشی حفظ شود.

تبصره ۲: موضوعات و مسائل پژوهش های کلاسی باید در چارچوب آموخته های

آموزشی طلاب و منابع انتخاب آن ها، متون آموزشی تعریف شده در آیین نامه آموزشی مدارس

علمیه بلندمدت برادران باشد و طلبه مجاز به انتخاب موضوع از محدوده هایی که درس آن

را نگذرانده و یا در حال تحصیل آن نیست نمی باشد.

ماده ۳۵: حضور معاونین آموزش و پژوهش مدرسه در جلسات شورای مدرسه که به تأیید و

تصویب فعالیت های کلاسی و موضوعات پژوهشی می پردازد، الزامی است.

تبصره ۱: لازم است گزارش و صورت جلسات شورای مدرسه به مدیریت استان ارسال شود.

تبصره ۲: حضور استاد درس مربوطه در جلسه شورا که به تصمیم گیری در مورد

فعالیت های کلاسی درس او پرداخته می شود الزامی است.

تبصره ۳: شورای مدرسه می تواند از سایر اساتید متناسب با موضوع تدریس یا

تخصص آن ها، به عنوان کارشناس، جهت بررسی فعالیت کلاسی یا تعیین موضوعات

پژوهشی دعوت به عمل آورد.

ماده ۳۶: شورای مدرسه لازم است برای انجام دقیق و متناسب فعالیت های کلاسی ساز و کار

مفید را بر اساس مصوبات آماده کرده و بر آن نظارت نماید.

پژوهش الزامی

ماده ۳۷: پژوهش کلاسی، فعالیت علمی است که در آن طلاب حوزه‌های علمیه برادران، در برخی از دروس به جمع‌آوری مطالب و اقوال علمی، دسته‌بندی و توضیح مطالب، نتیجه‌گیری و نگارش یافته‌ها و ... در یک موضوع یا مسأله، متناسب با پایه تحصیلی و در یک ماده از دروس پرداخته و نتایج آن را در قالب گزارش علمی ارائه می‌کنند.

ماده ۳۸: گزارش علمی، قالبی است مکتوب که از پنج جزء اصلی: مشخصات مؤلف و اثر، پیش‌درآمد پژوهش، بدنه پژوهش، جمع‌بندی پژوهش و فهرست منابع، تشکیل شده و طلبه بایستی نتایج حاصل از پژوهش کلاسی خود را در این قالب به استاد مربوطه ارائه دهد.

ماده ۳۹: ساختار یک گزارش علمی به شرح جدول ذیل است:

محتویات اجزاء اصلی					
پایه تحصیلی	مشخصات مؤلف و اثر	پیش‌درآمد پژوهش	بدنه پژوهش	جمع‌بندی پژوهش	فهرست منابع
پایه اول	اطلاعات مربوط به مؤلف اثر	بیان مسأله یا موضوع، ضرورت پژوهش، سوال اصلی و سوالات فرعی یا ریز موضوعات	نگارش، دسته‌بندی و فهرست نویسی مطالب جمع‌آوری شده (و در صورت نیاز ترجمه و توضیح آن‌ها)	بیان نقاط اشتراک و اختلاف اقوال	حداقل از ۵ منبع معتبر
پایه دوم	اطلاعات مربوط به مؤلف اثر	بیان مسأله یا موضوع، ضرورت پژوهش، سوال اصلی و سوالات فرعی، چکیده و کلیدواژه، ساختار منطقی و عناوین فصول پژوهش	نگارش، دسته‌بندی و فهرست نویسی مطالب جمع‌آوری شده (و در صورت نیاز ترجمه و توضیح آن‌ها)، بیان نقاط اشتراک و اختلاف اقوال و نقل‌های علمی بیان شده برای اقوال	بیان تمایل عملی به یک قول و ارائه نظر مختار (در صورت امکان)	حداقل از ۷ منبع معتبر

ماده ۴۰: پژوهش‌های کلاسی در پایه‌های سه تا شش باید به صورت مکتوب، حتی المقدور تایپ شده و در قالب گزارش علمی به استاد مربوطه تحویل داده شود.

۱. این مشخصات عبارتست از: نام و نام خانوادگی مؤلف، پایه تحصیلی، تاریخ تولد، شماره ملی، شماره پرونده حوزه، مدرک تحصیلی غیرحوزوی، نام و آدرس واحد آموزشی، عنوان پژوهش، عنوان درس مربوطه، تاریخ ارائه پژوهش، نام استاد

۲۸/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۴۱: حداقل و حداکثر تعداد صفحات پژوهش کلاسی در پایه های سه تا شش به شرح

جدول ذیل می باشد:

تعداد صفحات (۴۴، ۲۷۵ کلمه ای)	مدرک تحصیلی	پایه تحصیلی
۸-۶	سیکل	سوم و چهارم
۱۰-۸	دیپلم	
۱۲-۱۰	فوق دیپلم و بالاتر	
۱۰-۸	سیکل	پنجم و ششم
۱۲-۱۰	دیپلم	
۱۵-۱۲	فوق دیپلم و بالاتر	

ماده ۴۲: پژوهش های کلاسی پایه های سه تا شش بر اساس شاخص های زیر ارزیابی و

نمره دهی می شود:

ردیف	عنوان شاخص	حداکثر نمره (در پایه ۴ و ۳)	حداکثر نمره (در پایه ۵ و ۶)
۱	بیان مسئله	۲	۲
۲	ارائه سوالات اصلی و فرعی	۲	۱
۳	چکیده و کلیدواژه و ساختار منطقی	-	۲
۴	استفاده از منابع معتبر و دست اول	۲	۲
۵	گسترده گی منابع	۲	۲
۶	نقل، تبیین و ترجمه دقیق مطالب، اقوال و ادله	۸	۴
۷	تحلیل و مقایسه و جمع بندی نظرات	۲	۴
۸	ارائه نظر مختار	-	۱
۹	ارجاعات درست و دقیق به منابع	۱	۱
۱۰	نگارش علمی	۱	۱
		۲۰	۲۰

مباحثه

ماده ۴۳: الزامی کردن مباحثه در دروس و اختصاص تمام ۵ نمره از فعالیت‌های کلاسی آن به مباحثه با پیشنهاد استاد درس و تأیید شورای مدرسه، بلامانع می‌باشد.

ماده ۴۴: در جلسه مباحثه به بازخوانی، بررسی، تبیین و نقد مباحث و مطالبی که در محدوده درسی مصوب و توسط استاد ارائه شده است، پرداخته می‌شود.

ماده ۴۵: گروه‌های مباحثه توسط خود طلاب و با نظارت، مشورت و تأیید استاد همان درس و حداکثر تا دو هفته اول شروع آن درس تشکیل می‌شود.

ماده ۴۶: ضرورت دارد گروه‌های مباحثه بعد از تشکیل، جهت ثبت به معاونت آموزش مدرسه اطلاع داده شود.

ماده ۴۷: معاونت آموزش مدرسه می‌تواند در هر گروه مباحثه، یک نفر را به عنوان دبیر گروه انتخاب نماید.

ماده ۴۸: وظایف دبیر گروه مباحثه عبارت است از:

(۱) اطلاع‌رسانی و تعیین زمان و مکان جلسات؛

(۲) مدیریت جلسات و تنظیم زمان برای ارائه و یا نقد مباحث توسط اعضا؛

(۳) انجام حضور و غیاب جلسات و ارائه آن به استاد؛

(۴) هماهنگ کننده و رابط میان گروه و استاد و یا مدیریت مدرسه.

ماده ۴۹: تعیین مکان و زمان مباحثه بر عهده طلاب می‌باشد.

تبصره: در صورتی که مدیریت مدرسه، جلسه مباحثه را در زمان و مکان خاصی،

ضروری اعلام نماید، تبعیت از آن برای گروه‌های مباحثه ضروری خواهد بود.

ماده ۵۰: زمان مباحثه به ازاء هر دو جلسه درس، حداقل یک جلسه مباحثه ۴۵ دقیقه‌ای می‌باشد.

ماده ۵۱: جهت اختصاص یافتن نمره مباحثه به طلبه، حضور طلبه در حداقل ۸۰ درصد جلسات مباحثه ضروری می‌باشد.

ماده ۵۲: نمره‌دهی در مباحثه توسط استاد همان درس و بر اساس ملاک‌هایی همچون حضور منظم و آمادگی علمی در جلسات انجام می‌شود.

شیوه محاسبه نمرات

ماده ۵۳: اعمال و ثبت ۵ نمره فعالیت های کلاسی قبل از آغاز امتحانات الزامی است و پس از امتحانات، نمره کلاسی ثبت شده، نهایی تلقی شده و امکان ویرایش وجود نخواهد داشت.

ماده ۵۴: نمره امتحانات کتبی پایان هر نیم سال از ۲۰ می باشد.

تبصره: در صورت تعیین لزوم اختصاص ۵ نمره فعالیت های کلاسی یا پژوهشی در مورد درسی، نمره پایان نیم سال آن درس به صورت خودکار از حاصل جمع (فعالیت و تحقیق کلاسی) ۱۵+۵ (نمره کتبی) محاسبه می گردد.

ماده ۵۵: اختصاص فعالیت های کلاسی به یک یا چند یا همه فعالیت های مذکور در ماده ۲۷ با نظر استاد آن درس بلامانع است.

تبصره: در صورتی که تعداد فعالیت های انتخابی بیش از یک مورد باشد تأثیر آن ها در نمره نهایی مربوط به فعالیت کلاسی به صورت مساوی خواهد بود.

ماده ۵۶: هر یک از فعالیت های کلاسی در سامانه از ۲۰ نمره ثبت می شود.

ماده ۵۷: تبدیل نمرات ۲۰ نمره ای هر یک از بخش های فعالیت کلاسی به یک نمره معدل و در نهایت تبدیل آن به ۵ نمره توسط سامانه، به صورت خودکار و به شرح ذیل انجام می پذیرد:

جدول محاسبه نمره فعالیت کلاسی و امتحان کتبی در هر یک از نیم سال های اول و دوم:

نمره نهایی درسی	نمره کتبی پایان ترم	نمره کلاسی	نمره ۵			
			پرسش و پاسخ درسی	مباحثه	تحقیق و پژوهش	امتحان هفتگی
۲۰ یا ۱۵+۵	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
	C	B	A			

(A) مجموع بخش های فعالیت کلاسی بوده که ارزش گزاری اولیه هر یک ۲۰ نمره می باشد و در نهایت مجموع آن ها در جدول B معدل گیری شده و تبدیل به یک نمره واحد می گردد.

(B) معدل به دست آمده از مجموع فعالیت های کلاسی جدول A می باشد که بر اساس نمره ۲۰ ثبت می گردد.

(C) ۲۰ نمره امتحان کتبی پایان هر نیم سال است.

(B+C) در صورت ثبت نمره فعالیت کلاسی در جدول، به صورت خودکار سامانه نمره نهایی نیم سال را به صورت ۱۵+۵ محاسبه کرده و در صورت عدم ثبت نمره فعالیت کلاسی نمره

/ بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی / ۳۱

امتحان کتبی فقط ۲۰ نمره محاسبه می‌گردد. لذا طرح سوال امتحان کتبی نیم‌سال تحصیلی ۲۰ نمره می‌باشد تا امکان برگزاری درس بدون لحاظ ۵ نمره فعالیت کلاسی نیز وجود داشته باشد.

ماده ۵۸: پس از به دست آمدن نمره طلبه از ۵ نمره کلاسی نمره اخذ شده در کنار نمره کتبی هر درس برای یافتن به نمره نهایی هر نیم‌سال ثبت خواهد شد.

ماده ۵۹: شرط قبولی در هر نیم‌سال کسب نمره حداقل ۱۲ از مجموع نمره فعالیت‌های کلاسی و امتحان کتبی پایان هر نیم‌سال می‌باشد (نمره نهایی هر نیم‌سال) $20 = 15$ (امتحان کتبی) $+ 5$ (فعالیت کلاسی).

ماده ۶۰: در صورتی که ارائه درس در اولین حضور طلبه در کلاس همراه با پژوهش، نمره کلاسی و ... بوده، نمره پژوهشی اخذ شده توسط طلبه، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۶۱: با فرض لحاظ ۵ نمره فعالیت‌های کلاسی، امتحان تجدیدی هر نیم‌سال فقط به صورت امتحان کتبی ۲۰ نمره‌ای برگزار و در صورت عدم کسب حداقل نمره ۱۲ در امتحان کتبی تجدیدی همان نمره تجدیدی به عنوان نمره نهایی آن نیم‌سال ثبت خواهد شد.

وظایف معاونت‌های آموزش و پژوهش

ماده ۶۲: استاد هر درس موظف است یک نسخه از لیست نمرات پژوهش کلاسی را به معاون آموزش واحد و نسخه دیگر را به همراه اصل پژوهش‌های مکتوب انجام شده، به معاون پژوهش واحد آموزشی تحویل دهد.

ماده ۶۳: متصدی ثبت سامانه‌ای نمرات فعالیت‌های کلاسی معاونت آموزش هر مدرسه می‌باشد.

ماده ۶۴: معاون پژوهش واحد آموزشی موظف است لیست تجمیع شده نمرات پژوهش کلاسی پایه‌های ۱ تا ۶ به همراه گزارش تجمیع شده از پرونده‌های پژوهشی طلاب واحد آموزشی خود را (در صورت عدم ثبت در سامانه نجما یا نجاح) انتهای سال تحصیلی به معاونت پژوهش استان خود ارسال نماید.

ماده ۶۵: معاون پژوهش واحد آموزشی موظف است در صورت انتقال طلبه به سایر واحدهای آموزشی، پرونده پژوهشی وی را به واحد مقصد ارسال نماید.

ماده ۶۶: معاون پژوهش واحد آموزشی موظف است ساز و کار لازم جهت آموزش مهارت‌های مورد نیاز این طرح برای طلاب و اساتید را فراهم کند.

ماده ۶۷: جزئیات مربوط به اجرایی سازی این آیین‌نامه به حسب مورد توسط دو معاونت آموزش و پژوهش ستاد تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۶۸: پس از آغاز امتحانات هر نیم‌سال نمره کلاسی ثبت شده نهایی تلقی شده و امکان ویرایش وجود نخواهد داشت.

ماده ۶۹: نمره‌های هر چهار فعالیت پس از محاسبه سامانه تبدیل به ۵ نمره فعالیت کلاسی خواهد شد و پس از قرار گرفتن در کنار نمره کتبی هر درس به عنوان نمره نهایی هر نیم‌سال ثبت خواهد شد.

ماده ۷۰: ارزش محاسبه نمره فعالیت‌های کلاسی ۲۵ درصد و نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد از نمره نهایی هر نیم‌سال می‌باشد که با لحاظ ۱۵ نمره برای امتحان کتبی و ۵ نمره برای فعالیت‌های کلاسی سقف نمره ۲۰ در هر درس در سامانه مشخص و نهایی می‌گردد.

هـ) برنامه‌ریزی و اجرای دوره تابستانی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان استمرار تحصیل در طول سال، کم کردن تعطیلات، برنامه‌ریزی علمی در اوقات فراغت طلاب و ایجاد امکان پیشرفت تحصیلی برای طلاب متقاضی، دوره آموزشی تابستانی برگزار می‌گردد.

ماده ۷۱: حضور طلاب در دوره آموزشی تابستانی، اختیاری می‌باشد.

ماده ۷۲: برگزاری دوره‌های آموزشی تابستانی در محدوده طلاب یک یا چندین مدرسه علمیه، پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان بلامانع می‌باشد.

ماده ۷۳: مدارس و یا مدیریت‌های استانی که دارای شرایطی همانند داشتن فضای آموزش مناسب، امکانات اسکان و رفاه طلاب، اساتید و ... می‌باشند، می‌توانند نسبت به برگزاری دوره آموزشی تابستانی برای طلاب خود و یا طلاب چندین مدرسه دیگر در محدوده مدیریت استانی و یا سایر مدیریت‌های استانی، اقدام نمایند.

ماده ۷۴: کلیه امور اجرایی دوره اعم از ثبت نام طلاب، برگزاری کلاس‌ها، ثبت نمرات و ... توسط مدرسه مجری و با نظارت معاونت آموزش مدیریت استانی انجام می‌شود.

امور اجرایی و آموزشی دوره

ماده ۷۵: زمان برگزاری دوره‌های آموزشی تابستانی از پایان امتحانات نیم‌سال دوم تا شروع سال تحصیلی بعد می‌باشد.

ماده ۷۶: طلاب با شرط انتخاب حداقل ۸۰ ساعات درسی، مجاز به ثبت نام در دوره هستند.

ماده ۷۷: ارائه دروس در دوره‌های آموزشی تابستانی برای گروه‌های ذیل می‌باشد:

(۱) متقاضیان ادامه تحصیل به صورت حضوری؛

(۲) متقاضیان تکمیل نواقصی دروس گذشته؛

تبصره: شرکت افرادی که در نیم سال دوم، درسی را تجدید شده‌اند، در امتحانات دوره

تابستانی انفرادی و در کلاس‌های دوره اختیاری می‌باشد.

ماده ۷۸: مدرسه مجری دوره، جهت تصمیم‌گیری و اخذ مجوز اجرای دوره تابستانی، حداکثر تا نیمه خرداد ماه هر سال اقدام نماید.

۳۴/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

تبصره: تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی تابستانی مدارس قم، بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد.

ماده ۷۹: رعایت نکات ذیل در ارائه درخواست برای برگزاری دوره و همچنین تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی ضروری می باشد:

- ۱) داشتن مجوز ارائه دروس مطابق مجوز تأسیس مدارس و مدیریت های استانی؛
- ۲) وجود امکانات اجرای دوره اعم از امکانات رفاهی، علمی و آموزشی در محل برگزاری دوره؛
- ۳) معرفی اساتید رسمی یا دارای مجوز تدریس در مواد درسی ارائه شده؛
- ۴) ارائه جداول درسی، تقویم آموزشی، نحوه ارائه برنامه های فوق العاده فرهنگی و تربیتی و ... به صورت تفصیلی در زمان ارائه پیشنهاد و بررسی درخواست؛
- ۵) برگزاری کلاس های درسی مطابق جداول درسی و سایر آیین نامه های مربوطه.

ماده ۸۰: برگزاری دوره، بدون اخذ مجوز موجب عدم تأیید دروس، نمرات و ... خواهد شد.

ماده ۸۱: شرایط ثبت نام در دوره آموزشی تابستانی به شرح ذیل می باشد:

- ۱) داشتن پرونده فعال آموزشی؛
 - ۲) تعهد به حضور مستمر در برنامه ها و کلاس های درسی دوره؛
 - ۳) ارائه معرفی نامه و تأیید اخلاقی از مدرسه مبدأ به مدیر مدرسه معجری دوره.
- ماده ۸۲:** رعایت کلیه ضوابط آموزشی و درسی، امتحانی، قبولی، تجدیدی، ثبت نمره و ... بر اساس آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغی، ضروری می باشد.

ماده ۸۳: برگزاری حداقل ۸۰ درصد از ساعات دروس مطابق جداول درسی و به صورت حضوری، الزامی می باشد.

ماده ۸۴: نمره قبولی، برای طلاب شرکت کننده در دوره، در همه دروس، نمره ۱۲ می باشد.

تبصره: نمرات دروس در سامانه به صورت مستقل و مطابق هر عنوان درسی ثبت می گردد.

ماده ۸۵: در صورت عدم کسب نمره قبولی در امتحان درس های دوره، تصمیم گیری در مورد وضعیت طلبه در خصوص شیوه امتحان مجدد (شامل: حضور مجدد طلبه در امتحان همان درس در همان دوره و یا نیم سال بعد و یا حضور مجدد در کلاس های درسی در طول سال تحصیلی) بر عهده شورای مدرسه می باشد.

فصل دوم: جداول دروس و منابع آموزشی

الف) جداول درسی نیمسال‌های مختلف و ساعات آنها

ماده ۸۶: جداول درسی برنامه آموزشی جاری حوزه‌های علمیه در سطح یک، به شرح ذیل می‌باشد:

نیم سال اول (پایه اول)^۱

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	صرف (بخش ۱)	۱۰۸۸۳۶
۸۵	نحو ۱ (بخش ۱)	۱۰۸۸۳۸
۴۵	احکام (بخش ۱)	۱۰۸۸۴۰
۴۵	عقائد ۱	۱۰۸۸۰۱
۵۰	تجوید	۱۰۸۷۹۹
۳۰	اخلاق ۱	۱۰۸۷۹۷
۳۴۰	جمع ساعات	

نیم سال دوم (پایه اول)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	صرف (بخش ۲)	۱۱۰۸۹۶
۱۴۰	نحو ۱ (بخش ۲)	۱۱۰۸۹۸
۳۵	منطق ۱	۱۱۰۸۵۹
۴۵	احکام (بخش ۲)	۱۱۰۹۰۰
۳۰	تاریخ ۱	۱۱۰۸۵۵
۳۰	قرآن ۱	۱۱۰۸۵۷
۳۶۵	جمع ساعات	

۱. برخی از دروس نیمسال اول در دوره اختبار و تثبیت ارائه می‌شود و در صورت عدم برگزاری دوره اختبار و تثبیت آموزشی و یا عدم

حضور طلبه در این دوره، گذراندن دروس مذکور مطابق آیین‌نامه اختبار و تثبیت الزامی می‌باشد.

۳۶ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

نیم سال سوم (پایه دوم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	نحو ۲ (بخش ۱)	۱۰۸۸۴۲
۸۵	نحو ۳ (بخش ۱)	۱۰۸۸۴۴
۸۵	منطق ۲ (بخش ۱)	۱۰۸۸۴۶
۶۰	عقاید ۲	۱۰۸۸۰۵
۳۰	اخلاق ۲	۱۰۸۸۰۳
۳۴۵	جمع ساعات	

نیم سال چهارم (پایه دوم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	نحو ۲ (بخش ۲)	۱۱۰۹۰۲
۸۵	نحو ۳ (بخش ۲)	۱۱۰۹۰۴
۸۵	منطق ۲ (بخش ۲)	۱۱۰۹۰۶
۸۰	منطق ۳	۱۱۰۸۶۳
۳۰	تاریخ ۲	۱۱۰۸۶۱
۳۰	قرآن ۲	۱۱۰۸۶۴
۳۹۵	جمع ساعات	

نیم سال پنجم (پایه سوم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	نحو ۴ (بخش ۱)	۱۰۸۸۴۸
۵۵	نحوه (بخش ۱)	۱۰۸۸۵۱
۸۵	بلاغت (بخش ۱)	۱۰۸۸۵۴
۶۵	عقاید ۳ (بخش ۱)	۱۰۸۸۵۷
۳۰	اخلاق ۳	۱۰۸۸۰۷
۳۲۰	جمع ساعات	

نیم سال ششم (پایه سوم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	نحو ۴ (بخش ۲)	۱۱۰۹۰۸
۵۵	نحوه (بخش ۲)	۱۱۰۹۱۱
۸۵	بلاغت (بخش ۲)	۱۱۰۹۱۴
۶۵	عقاید ۳ (بخش ۲)	۱۱۰۹۱۷
۴۰	تجزیه و ترکیب	۱۱۰۸۶۷
۳۰	تاریخ ۳	۱۱۰۸۶۶
۳۰	قرآن ۳	۱۱۰۸۶۸
۳۹۰	جمع ساعات	

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی / ۳۷

نیم سال هفتم (پایه چهارم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۱ (بخش ۱)	۱۰۸۸۶۰
۸۵	فقه ۱ (بخش ۱)	۱۰۸۸۶۳
۸۵	فقه ۲ (بخش ۱)	۱۰۸۸۶۶
۶۰	عقاید ۴ (بخش ۱)	۱۰۸۸۶۹
۳۰	نهج البلاغه ۱	۱۰۸۸۱۰
۳۴۵	جمع ساعات	

نیم سال هشتم (پایه چهارم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۱ (بخش ۲)	۱۱۰۹۲۰
۸۵	فقه ۱ (بخش ۲)	۱۱۰۹۲۳
۸۵	فقه ۲ (بخش ۲)	۱۱۰۹۲۶
۶۰	عقاید ۴ (بخش ۲)	۱۱۰۹۲۹
۳۰	تاریخ ۴	۱۱۰۸۶۹
۳۰	قرآن ۴	۱۱۰۸۷۱
۳۷۵	جمع ساعات	

نیم سال نهم (پایه پنجم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۲ (بخش ۱)	۱۰۸۸۷۲
۸۵	فقه ۳ (بخش ۱)	۱۰۸۸۷۵
۸۵	فقه ۴ (بخش ۱)	۱۰۸۸۷۸
۶۰	عقاید ۵ (بخش ۱)	۱۰۸۸۸۱
۳۰	نهج البلاغه ۲	۱۰۸۸۱۳
۳۴۵	جمع ساعات	

۱. در صورت انتخاب کتاب الحلقه الاولى و الثانيه (کتاب بدیل) برای طلاب، مدت زمان ارائه هر یک از بخش‌های (کد درس) آن ۴۸

ساعت می‌باشد.

۳۸ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

نیم سال دهم (پایه پنجم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۲ (بخش ۲)	۱۱۰۹۳۲
۸۵	فقه ۳ (بخش ۲)	۱۱۰۹۳۵
۸۵	فقه ۴ (بخش ۲)	۱۱۰۹۳۸
۶۰	عقاید ۵ (بخش ۲)	۱۱۰۹۴۱
۳۰	تاریخ ۵	۱۱۰۸۷۲
۳۰	قرآن ۵	۱۱۰۸۷۳
۳۷۵	جمع ساعات	

نیم سال یازدهم (پایه ششم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۳ (بخش ۱)	۱۰۸۸۸۴
۷۵	فقه ۵ (بخش ۱)	۱۰۸۸۸۷
۸۵	فقه ۶ (بخش ۱)	۱۰۸۸۹۰
۳۰	نهج البلاغه ۳	۱۰۸۸۲۴
۵۰	آیین نگارش	۱۰۸۸۱۶
۳۰	تاریخ ۶	۱۰۸۸۱۸
۳۰	حکومت اسلامی	۱۰۸۸۲۱
۳۸۵	جمع ساعات	

نیم سال دوازدهم (پایه ششم)

ساعت	عنوان درس	کد درس
۸۵	اصول ۳ (بخش ۲)	۱۱۰۹۴۴
۷۵	فقه ۵ (بخش ۲)	۱۱۰۹۴۷
۸۵	فقه ۶ (بخش ۲)	۱۱۰۹۵۰
۷۰	علوم قرآن	۱۱۰۸۷۷
۲۰	آشنایی با فلسفه	۱۱۰۸۸۲
۳۰	علوم حدیث	۱۱۰۸۸۱
۳۶۵	جمع ساعات	

ب) منابع درسی و محدوده‌های آنها

ماده ۸۷: تدریس دروس تنها بر اساس کتاب‌ها و نسخه معرفی شده توسط معاونت آموزش^۱ مجاز می‌باشد.

ماده ۸۸: استفاده از منابع آموزشی پیشنهادی تنها پس از تأیید معاونت آموزش ستاد مجاز است.

تبصره: مدارس علمیه می‌توانند منابع پیشنهادی خود را به شرط تطبیق حداقل ۸۰ درصدی با محدوده و سرفصل‌های منبع اصلی، پس از بررسی در گروه علمی - تربیتی مدرسه و شورای آموزش استان، به معاونت آموزش ستاد معرفی نمایند.

ماده ۸۹: در صورت معرفی کتاب بدیل به ازاء هر درس در جدول منابع درسی، مدارس با نظر گروه علمی - تربیتی مرتبط، مجاز به انتخاب آن کتاب نیز هستند.

تبصره: در جدول منابع درسی، در صورت وجود دو یا چند کتاب برای هر درس، منبع اول ذکر شده در جدول، منبع اصلی محسوب و دیگر منابع به عنوان منبع بدیل می‌باشند.

۴۰ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۹۰: منابع درسی مصوب برای استفاده در برنامه آموزشی سطح یک، به شرح ذیل می باشد:

نیم سال اول (پایه اول)

محدوده	منبع / منابع				عنوان	درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	عنوان	
همه بخش فارسی کتاب	-	-	۹۶	سیدمحمدرضا طباطبایی	صرف ساده	صرف (بخش ۱)
از ابتدای کتاب تا ابتدای ابواب ثلاثی مزید	۱/۱۱۲۱/۳	نصایح	۹۵	سیدحمید جزایری	دانش صرف	
نحو مقدماتی (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	۱/۱۲۲۲/۳	-	۹۷	محمود ملکی اصفهانی + تصحیح حسین شیرافکن	(نحو مقدماتی + الهدایه فی النحو)	نحو ۱ (بخش ۱)
آشنایی با دانش نحو (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	۱/۱۲۱۱/۱ ۱/۱۲۲۲/۳	مرکز مدیریت - نصایح	۹۷	محمدرضا پایانی + تصحیح حسین شیرافکن	آشنایی با دانش نحو + الهدایه فی النحو	
درسنامه نحو (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	۱/۱۲۱۲/۲ ۱/۱۲۲۲/۳	مرکز مدیریت - نصایح	۹۷	امیر خداوردی + تصحیح حسین شیرافکن	درسنامه نحو + الهدایه فی النحو	
از ابتدای کتاب تا ابتدای منصوبات	۱/۱۲۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶ و ۹۷	غلامعلی صفایی بوشهری	بدایه النحو	
از درس ۳۸ (روزه) تا پایان کتاب	۱/۲۵۱۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	محمدحسین فلاحزاده	درسنامه فقه	
تمام کتاب	-	-	-	علی اصغر قائمی	اصول اعتقادات	عقائد ۱
تمام کتاب	۱/۱۷۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	دفتر تدوین متون حوزه های علمیه	معارف و عقاید ۱	
تمام کتاب	-	-	-	خواجه نصیرالدین طوسی (تصحیح مدرس افغانی)	ترجمه آداب المتعلمین	اخلاق ۱
جلد اول و دوم	۱/۱۹۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶ و ۹۷	گروه اخلاق دفتر تدوین متون	۱ اخلاق اسلامی و ۲ (آداب بندگی، آداب فردی و علم آموزی)	

نیم سال دوم (پایه اول)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس	
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده		
تمام بخش عربی کتاب	-	-	-	سید محمدرضا طباطبایی	صرف ساده	صرف (بخش ۲)
از ابتدای باب ثلاثی مزید تا پایان کتاب	۱/۱۱۲۱/۳	نصایح	۹۷	سید حمید جزایری	دانش صرف	
هدایه از ابتدای مبنیات تا آخر کتاب (۵۰ ساعت) // صمدیه کل کتاب (۹۰ ساعت)	۱/۱۲۲۲/۳	نصایح	۹۶ و ۹۷	تصحیح حسین شیرافکن / بهاء الدین عاملی	الهدایه فی النحو / صمدیه	نحو ۱ (بخش ۲)
از ابتدای منصوبات تا آخر کتاب	۱/۱۲۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶ و ۹۷	غلامعلی صفایی بوشهری	بدایه النحو	
تمام کتاب	۱/۱۶۱۱/۱ (سیکل) ۱/۱۶۱۲/۲ (دیپلم)	مرکز مدیریت	۹۷	محمود منتظری مقدم	درآمدی بر منطق	منطق ۱
از ابتدای کتاب تا ابتدای فصل ۲۴ (دفاع از حریم آزادی)	-	-	-	جعفر سبحانی	فرازهایی از زندگی پیامبر اسلام	تاریخ ۱
از ابتدای کتاب تا ابتدای بخش چهارم (از هجرت تا دعوت جهانی)	۱/۲۰۱/۳	-	-	مهدی پیشوایی	تاریخ اسلام	
حفظ نیمه دوم جزء ۳۰ (سوره اعلی تا آخر قرآن)	-	-	-	-	قرآن کریم	قرآن ۱
-	-	-	-	سید مهدی هاشمی	هر روز با قرآن و عترت (حفظ موضوعی)	

نیم سال سوم (پایه دوم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از ابتدای کتاب تا ابتدای نواسخ	-	-	-	جلال الدین سیوطی	سیوطی
	-	-	-	ابن عقیل	
از ابتدای کتاب تا ابتدای نواسخ	۱/۱۲۳۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید
از ابتدای باب اشتغال تا ابتدای باب اعمال المصدر	-	-	-	جلال الدین سیوطی	سیوطی
	-	-	-	ابن عقیل	شرح ابن عقیل
از ابتدای نواسخ تا بحث اختصاص	۱/۱۲۳۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید
از ابتدای کتاب تا ابتدای تقسیمات الحمله	-	-	-	محمد رضا مظفر	منطق مظفر
	-	-	-	محمد رضا مظفر (تصحیح عبدالجواد ابراهیمی)	منطق تعلیمی
از ابتدای کتاب تا بخش سوم (پایان درس ۲۰)	۱/۱۶۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷ و ۹۶	محمود منتظری مقدم	دانش منطق
تمام کتاب	-	-	-	سید محمد حسین طباطبایی	شیعه در اسلام
تمام کتاب	۱/۱۷۲/۳	مرکز مدیریت	۹۵	دفتر تدوین متون حوزه های علمیه	معارف و عقاید ۲
از ابتدای کتاب تا ابتدای النوع الثالث فی الأدب المختصه بالمعلم	-	مرکز مدیریت	-	تألیف شهید ثانی (تلخیص سید محمد رضا طباطبایی)	المراد من منیه المرید
	۱/۱۹۳/۳ ۱/۱۹۴/۳	مرکز مدیریت	۹۷ و ۹۶	گروه اخلاق دفتر تدوین متون	اخلاق اسلامی (آداب اجتماعی ۱ و ۲)

نیم‌سال چهارم (پایه دوم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس	
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده		
از ابتدای نواسخ تا ابتدای باب اشتغال، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۳۰ قرآن	-	-	-	جلال‌الدین سیوطی	سیوطی شرح ابن عقیل	نحو ۲ (بخش ۲)
	-	-	-	ابن عقیل		
از مبحث اختصاص تا اعمال صغه مشبیه	۱/۱۲۳۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید	
از باب اعمال المصدر تا ابتدای حکایات	-	-	-	جلال‌الدین سیوطی	سیوطی	نحو ۳ (بخش ۲)
	-	-	-	ابن عقیل	شرح ابن عقیل	
از اعمال صغه مشبیه تا آخر کتاب	۱/۱۲۳۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	البهجه المرضیه فی اسلوبها الجدید	
از تقسیمات الحمله تا ابتدای صناعات خمس	-	-	-	محمدرضا مظفر	منطق مظفر	منطق ۲ (بخش ۲)
	-	-	-	محمدرضا مظفر (تصحیح عبدالجواد ابراهیمی)	منطق تعلیمی	
از درس ۲۰ تا پایان درس ۴۲	۱/۱۶۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶ و ۹۷	محمود منتظری مقدم	دانش منطق	
صناعات خمس	-	-	-	محمدرضا مظفر	منطق مظفر	منطق ۴
	-	-	-	محمدرضا مظفر (تصحیح عبدالجواد ابراهیمی)	منطق تعلیمی	
از درس ۴۲ تا پایان کتاب	۱/۱۶۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶ و ۹۷	محمود منتظری مقدم	دانش منطق	
از فصل ۲۴ (دفاع از آزادی) تا پایان کتاب	-	-	-	جعفر سبحانی	فرازهایی از زندگی پیامبر اسلام	تاریخ ۲
از ابتدای بخش چهارم (از هجرت تا دعوت جهانی) تا پایان کتاب	-	معارف	-	مهدی پیشوایی	تاریخ اسلام	قرآن ۲
سوره‌های فاتحه، انعام، مائده	-	-	-	ناصر مکارم شیرازی	گزیده تفسیر نمونه	
سوره‌های حمد و بقره	۲/۱۸۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶	نجارزادگان و صفری	تذکار وحی ۱	

نیم سال پنجم (پایه سوم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس	
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده		
از ابتدای کتاب تا ابتدای حرف السین	۱/۱۲۴۱/۳	-	-	جمعی از اساتید	معنی الادیب	نحو ۴ (بخش ۱)
از ابتدای کتاب تا ابتدای حرف التاء	۱/۱۲۴۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تألیف ابن هشام تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	معنی الأریب	
از حرف لو تا ابتدای باب الثانی	۱/۱۲۴۱/۳	-	-	جمعی از اساتید	معنی الادیب	نحو ۵ (بخش ۱)
از مفرد کل تا حرف الهاء	۱/۱۲۴۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تألیف ابن هشام تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	معنی الأریب	
از ابتدای کتاب تا ابتدای مبحث فی الایجاز و الاطناب و المساواه	۱/۱۳۲۲/۳	-	-	احمد الهاشمی (تصحیح جمعی از اساتید)	جواهر البلاغه	بلاغت (بخش ۱)
	-	-	-	سعدالدین تفتازانی	مختصر	
از ابتدای کتاب تا ابتدای علم البیان	۱/۱۳۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶	منصور غابشی	درر البلاغه	
از ابتدای کتاب تا ابتدای درس ۲۱	-	-	-	محمدتقی مصباح	آموزش عقاید	عقاید ۳ (بخش ۱)
تمام کتاب	۱/۱۷۳/۳	مرکز مدیریت	۹۷	دفتر تدوین متون حوزه های علمیه	معارف و عقاید ۳	
از النوع الثالث (فی الآداب المختصه بالمعلم) تا پایان کتاب	-	-	-	تألیف شهید ثانی (تلخیص سید محمدرضا طباطبایی)	المراد من منیه المرید	اخلاق ۳
چاپ موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره)	-	-	-	امام خمینی (ره)	شرح چهل حدیث	
چاپ موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره)	-	-	-	امام خمینی (ره)	آداب الصلوه	
تمام جلد پنجم	۱/۱۹۵/۳	مرکز مدیریت	۹۷	مجتبی زارعی	اخلاق (مبانی اخلاق اسلامی)	

نیم سال ششم (پایه سوم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس	
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده		
از حرف السین تا ابتدای حرف لو	۱/۱۲۴۱/۳	-	-	جمعی از اساتید	مغنی الادیب	نحو ۴ (بخش ۲)
از حرف التاء تا مفرد کل	۱/۱۲۴۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تألیف ابن هشام تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	مغنی الأریب	
باب رابع	۱/۱۲۴۱/۳	-	-	جمعی از اساتید	مغنی الادیب	نحو ۵ (بخش ۲)
از حرف الهاء تا آخر باب رابع	۱/۱۲۴۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	تألیف ابن هشام تصحیح ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	مغنی الأریب	
از مبحث فی الایجاز و الاطناب و المساواه تا پایان کتاب	۱/۱۳۲۲/۳	مرکز مدیریت	۹۷	احمد الهاشمی (تصحیح جمعی از اساتید)	جواهر البلاغه	بلاغت (بخش ۲)
	-	-	-	سعدالدین تفتازانی	مختصر	
از ابتدای علم البیان تا پایان کتاب	۱/۱۳۲۱/۳	مرکز مدیریت	۹۶	منصور غابشی	درر البلاغه	
از درس ۲۱ تا پایان کتاب	-	-	-	محمدتقی مصباح	آموزش عقاید	عقاید ۳ (بخش ۲)
تمام کتاب	۱/۱۷۴/۳	مرکز مدیریت	۹۷	دفتر تدوین متون حوزه‌های علمیه	معارف و عقاید ۴	
نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم	-	-	-	علی اکبر میرزایی	انواری از قرآن	تجزیه و ترکیب
از ابتدای کتاب تا انتهای درس ۲۶	-	جامعه المصطفی	-	حسین شیرافکن	تجزیه و ترکیب	
از ابتدای کتاب تا ابتدای زندگانی امام باقر(ع)	-	معارف	-	مهدی پیشوایی	سیره پیشوایان	تاریخ ۳
تمام کتاب	-	مرکز مدیریت	-	مهدی پیشوایی	تاریخ اسلام (جلد ۲)	
سوره‌های اعراف، انفال و ابراهیم	-	-	-	ناصر مکارم شیرازی	گزیده تفسیر نمونه	قرآن ۳
سوره آل عمران و نساء	۱/۱۸۲۲/۳	مرکز مدیریت	۹۷	نجارزادگان و صفوی	تذکار وحی ۲	

نیم سال هفتم (پایه چهارم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس	
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده		
از ابتدای کتاب تا المقصد السادس (فی الحجج و الامارات)	-	-	-	جعفر سبحانی	الموجز	اصول ۱ (بخش ۱)
از ابتدای کتاب تا المطب الرابع فی المطلق و المقید	-	-	-	حسن بن زین الدین	معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)	
بخش ابتدای کتاب المعالم الجدیده	-	-	-	سید محمدباقر صدر	المعالم الجدیده	
از اول کتاب تا ابتدای الدلیل الشرعی	-	-	-	سید محمدباقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الاولی)	
از ابتدای کتاب تا مباحث حجت	-	-	-	بشیر النجفی	مرقاه الاصول	
از ابتدای کتاب الطهاره تا ابتدای مستحیة الصلوة	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه	فقه ۱ (بخش ۱)
از ابتدای کتاب الصوم تا الفصل السادس (کفارات احرام)	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه	فقه ۲ (بخش ۱)
از ابتدای کتاب تا ابتدای عقیدتنا فی صفاته تعالی	-	-	-	سید محسن خرازی	بدایه المعارف الالهیه جلد ۱	عقاید ۴ (بخش ۱)
جلد اول	۱/۱۷۵۱/۳	مرکز مدیریت	۹۷	دفتر تدوین متون حوزه های علمیه	معارف و عقاید ۵	
تمام کتاب	-	صدرا	-	شهید مطهری	سیری در نهج البلاغه	نهج البلاغه ۱

نیم سال هشتم (پایه چهارم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از المقصد السادس تا پایان کتاب	-	-	-	جعفر سبحانی	الموجز
از ابتدای المطلب الرابع تا آخر کتاب	-	-	-	حسن بن زین الدین	معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)
بخش دوم کتاب المعالم الجدیده	-	-	-	سید محمدباقر صدر	المعالم الجدیده
از اول الدلیل الشرعی تا آخر کتاب	-	-	-	سید محمدباقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الاولى)
از ابتدای مباحث حجت تا آخر کتاب	-	-	-	بشیر النجفی	مرقاہ الاصول
از ابتدای مستحبه الصلوه تا ابتدای کتاب الصوم	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از الفصل السادس تا ابتدای کتاب المتاجر	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از عقیدتتا فی صفاته تعالی تا ابتدای الفصل الثانی فی النبوه	-	-	-	سید محسن خرازی	بدایه المعارف الالهیه جلد ۱
جلد دوم	۱/۱۷۵۲/۳	مرکز مدیریت	۹۷	دفتر تدوین متون حوزه های علمیه	معارف و عقاید
از زندگانی امام باقر(ع) تا ابتدای زندگانی امام هادی(ع)	-	-	-	مهدی پیشوایی	سیره پیشوایان
از ابتدای کتاب تا ابتدای سرفصل نهم	-	موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی	-	سید علی حسینی خامنه ای (مقام معظم رهبری)	انسان ۲۵۰ ساله
سوره های مریم، طه، انبیاء، مومنون و لقمان	-	مرکز مدیریت	-	ناصر مکارم شیرازی	گزیده تفسیر نمونه
مائده، انعام و اعراف	۲/۱۸۲۳/۳	مرکز مدیریت	۹۷	نجارزادگان و صفوی	تذکار وحی ۳

نیم سال نهم (پایه پنجم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از ابتدای کتاب تا ابتدای الباب السابع (المجمل و المبین)	-	-	-	محمد رضا مظفر	اصول الفقه جلد ۱
از ابتدای کتاب تا اول بحث ضد	-	-	-	میرزای قمی	قوانین الاصول
از ابتدای کتاب تا مبحث النواهی	-	-	-	جعفر سبحانی	الوسیط فی اصول الفقه
از اول کتاب تا ابتدای الامر و النهی	-	-	-	سید محمد باقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانيه)
از ابتدای کتاب المتاجر تا انتهای کتاب المتاجر	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از ابتدای کتاب الاجاره تا ابتدای کتاب النکاح	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از عقیدتنا فی النبوه تا اول عقیدتنا فی طاعه الأئمه	-	موسسه بوستان کتاب	-	سید محسن خرازی	بدایه المعارف الالهیه جلد ۲
تمام کتاب	-	موسسه بوستان کتاب	-	علی ربانی گلپایگانی	امامت در بینش اسلامی
اختیاری	-	-	-	ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری	نهج البلاغه ۲

نیم‌سال دهم (پایه پنجم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از الباب السابع تا ابتدای اجتماع امر و نهی	-	-	-	محمد رضا مظفر	اصول الفقه
از ابتدای بحث ضد تا الباب الثاني فی المحکم و المتشابه	-	-	-	میرزای قمی	قوانین الاصول
از ابتدای بخش انتهایی تا انتهای جلد اول	-	-	-	جعفر سبحانی	الوسیط فی اصول الفقه
از اول الامر و النهی تا ابتدای الدلیل العقلي	-	-	-	سید محمد باقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانيه)
از ابتدای کتاب الدین تا ابتدای کتاب الاجاره	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از ابتدای کتاب النکاح تا انتهای کتاب النکاح	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از عقیدتنا فی طاعه الأئمه تا پایان کتاب	-	رائد	-	سید محسن خرازی	بدایه المعارف الالهیه جلد ۲
تمام کتاب	-		-	علی ربانی گلپایگانی	براهین و نصوص امامت
از زندگانی امام هادی (ع) تا پایان کتاب	-	-	-	مهدی پیشوایی	سیره پیشوایان
از ابتدای سرفصل نهم تا آخر کتاب	-	موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی	-	سید علی حسینی خامنه‌ای (مقام معظم رهبری)	انسان ۲۵۰ ساله
سوره‌های یس، صافات، ص، زمر، حجرات	-	-	-	ناصر مکارم شیرازی	گزیده تفسیر نمونه
تمام کتاب	۲/۱۸۲۳/۳	مرکز مدیریت	-	نजारزادگان و صفوی	تذکار وحی ۴

نیم سال یازدهم (پایه ششم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از اجتماع امر و نهی تا ابتدای الشهره	-	-	-	محمد رضا مظفر	اصول الفقه
از ابتدای الباب الثاني في المحكم و المتشابه تا العام المخصص بمجمل	-	-	-	میرزای قمی	قوانین الاصول
از ابتدای مباحث حجت تا ابتدای احتیاط	-	-	-	جعفر سبحانی	الوسیط فی اصول الفقه
از اول الدلیل العقلي تا ابتدای قاعده منجزیت علم اجمالی	-	-	-	سید محمد باقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانية)
از کتاب الطلاق تا ابتدای کتاب الغصب	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه ۵ (بخش ۱)
از کتاب المیراث تا الفصل الرابع فی الشرب	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه ۶ (بخش ۱)
اختیاری	-	-	-	ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری	نهج البلاغه ۳
تمام کتاب	-	-	-	سید ابوالقاسم حسینی	بر بال قلم
تمام کتاب	-	مرکز مدیریت	-	سید ابوالقاسم حسینی	شیوه شیوایی
تمام کتاب	-	-	-	ابراهیم امینی	دادگستر جهان
تمام کتاب	-	مرکز تخصصی مهدویت	-	محمد بالادستیان، محمد مهدی حائری پور و مهدی یوسفیان	نگین آفرینش ۶
تمام کتاب	-	-	-	احمد واعظی	حکومت اسلامی
تمام کتاب	-	معارف	-	یحیی فوزی و مصطفی فیض خمینی (ره)	حکومت اسلامی

نیم سال دوازدهم (پایه ششم)

محدوده	منبع / منابع				عنوان درس
	کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	
از ابتدای شهره تا پایان کتاب	-	-	-	محمد رضا مظفر	اصول الفقه
از العام المخصص بمجمل تا انتهای الظاهر و المول	-	-	-	میرزای قمی	قوانین الاصول
از ابتدای مبحث احتیاط تا انتهای جلد ۲	-	-	-	جعفر سبحانی	الوسیط فی اصول الفقه
از اول قاعده منجزیت علم اجمالی تا آخر کتاب	-	-	-	سید محمد باقر صدر	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانية)
از کتاب الغصب تا ابتدای کتاب المیراث	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
از ابتدای الفصل الرابع (فی الشرب) تا انتهای کتاب	-	-	-	زین الدین بن علی	شرح لمعه
تمام کتاب	-	-	-	محمد هادی معرفت	مختصر التمهید یا آشنایی با علوم قرآنی
از محتوای دو جلد کتاب به میزان ۷۰ ساعت درسی توسط استاد انتخاب و تدریس شود.	-	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	-	محمد تقی مصباح یزدی	قرآن شناسی جلد ۱ و ۲
تمام کتاب	-	موسسه بوستان کتاب	-	حسین جوان آراسته	درسنامه علوم قرآنی (سطح یک)
تمام کتاب	-	-	-	شهید مطهری	آشنایی با علوم اسلامی بخش فلسفه
تمام کتاب	-	موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	-	عبدالرسول عبودیت	درآمدی بر فلسفه اسلامی
تمام کتاب	-	-	-	علی نصیری	آشنایی با علوم حدیث
از ابتدا تا صفحه ۲۷۰ (پایان جوامع حدیثی)	-	جمال	-	جمعی	دانش حدیث

فصل سوم: حضور و غیاب

ماده ۹۱: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی است.

ماده ۹۲: ثبت حضور و غیاب در کلاس باید به تأیید استاد برسد.

ماده ۹۳: طلبه موظف است رأس ساعت در کلاس درس حضور یابد و تأخیر در حضور و تسریع در خروج بیش از ۱۰ دقیقه، غیبت و کمتر از ۱۰ دقیقه در هر سه جلسه، یک غیبت در آن درس به شمار می آید.

ماده ۹۴: غیبت طلبه در بیش از یک هشتم ساعات تعیین شده هر درس، موجب حذف آن درس می شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذراند.

تبصره ۱: هر غیبت غیر موجه دو غیبت موجه به شمار می آید.

تبصره ۲: تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت بر عهده مدیر مدرسه است.

تبصره ۳: در صورت افزایش غیبت طلبه از یک هشتم تا کمتر از دو هشتم ساعات

هر درس، مشروط به اینکه امکان حضور در درس را نداشته است، مرجع تصمیم گیری

حذف یا عدم حذف درس مدیر مدرسه است و در صورتی که غیبت ها بیش از دو هشتم باشد،

مرجع تصمیم گیری در خصوص حذف غیبت و ... شورای مدرسه می باشد.

۱. در صورتی که مطابق تبصره ماده ۱۱ قسمت «آیین نامه آموزشی» مندرج در «کلیات»، ساعات دروس با تصمیم مدرسه تغییر کند،

ملاک محاسبه حد نصاب حضور و غیاب، ساعات تعیین شده توسط مدرسه می باشد.

فصل چهارم: امتحانات

ماده ۹۵: نمره نهایی دروس بر اساس موارد ذیل تعیین و ثبت می‌گردد:

(۱) آزمون کتبی نهایی؛

(۲) فعالیت کلاسی؛ در برخی از دروس مطابق ضوابط و شرایط خاصی، ۵ نمره از نمره نهایی به فعالیت کلاسی در قالب ارائه تحقیق، مباحثه، آمادگی علمی در کلاس و ... با نظر استاد مربوطه، اختصاص دارد.

(۳) امتحان شفاهی؛ در تعدادی از دروس حسب آیین‌نامه مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد که نمره نهایی آن دروس حاصل جمع و معدل آزمون‌های کتبی و شفاهی آن درس خواهد بود.

الف) امتحانات کتبی

❖ آیین‌نامه برگزاری امتحانات کتبی

ماده ۹۶: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می‌باشد.

ماده ۹۷: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب)، بلامانع است.

تبصره: تعیین زمان برگزاری امتحانات بر عهده مدارس می‌باشد و امتحاناتی که طراحی سوالات آن مطابق ماده ۱۰۵ همین فصل بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد، در ۴ نوبت در سال تحصیلی برای همه آزمون‌ها (اصلی، تجدیدی، ارتقائی) تعیین و برگزار می‌گردد.

ماده ۹۸: امتحان‌ها تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۹۹: در صورتی که داوطلب ورود به حوزه، ادعای گذراندن برخی از دروس را داشته باشد، پس از گذراندن دوره اختبار و تثبیت می‌تواند فقط یک بار طبق شرایط ذیل در امتحانی

- که مدرسه حداکثر دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی برگزار می کند، شرکت نماید و در صورت موفقیت، نمره آن درس ثبت می شود:
- ۱) منوط نبودن آن درس به درس دیگر به عنوان پیش نیاز آن؛
 - ۲) حداکثر تا سقف ساعات درسی دو نیمسال تحصیلی؛
 - ۳) مطابقت داشتن حداقل ۸۰ درصدی درس های گذرانده شده با محتوا و ساعات دروس با تشخیص شورای مدرسه؛
 - ۴) ارائه گواهی گذراندن موفق درس ها نزد استاد معتبر حوزوی یا گواهی رسمی مراکز آموزش عالی؛
 - ۵) صلاحدید و موافقت شورای مدرسه.

تبصره: نمره قبولی امتحان مذکور ۱۶ می باشد.

ماده ۱۰۰: انتخاب درس در دوره تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی^۲ و دروسی که جهت کسری معدل^۳ اخذ شده است، بلامانع می باشد.

ماده ۱۰۱: طرح سؤال های امتحانی در تمام موسم های امتحانی (اصلی، تجدیدی و ارتقایی)، بر عهده استاد مدرسه در همان درس، منوط به داشتن حکم تدریس و بر اساس اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش می باشد.

تبصره: معاونت آموزش ستاد می تواند در تمام موسم های امتحانی با اطلاع رسانی قبلی، نسبت به طراحی سوال یک پارچه و متمرکز برای تعدادی از دروس اقدام نماید.

ماده ۱۰۲: در صورتی که استاد مدرس، حکم رسمی تدریس نداشته باشد، تنها در صورت صدور مجوز طرح و تصحیح سؤال از سوی شورای آموزش استان، طراحی و تصحیح برگه های امتحانی برای ایشان مجاز خواهد بود.

تبصره: ضرورت دارد مدیریت مدرسه نسبت به اخذ مجوز مذکور از مدیریت استان در ابتدای نیم سال اقدام نماید.

۱- شورای مدرسه می تواند سقف مجاز دروس برای امتحان ارتقایی ورودی را به دروس پایه اول محدود نماید.

۲- شرکت در امتحانات تجدیدی در دوره تابستانی مربوط به طلابی می باشد که دروس نیم سال دوم همان سال تحصیلی را تجدید شده اند و امتحانات نیم سال اول دو هفته پس از پایان امتحانات همان نیم سال برگزار می گردد.

۳- آیین نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل در همین فصل آمده است.

۴- دستورالعمل سالیانه مربوط به این نوع از امتحان ها توسط معاونت آموزش تنظیم و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۰۳: تصحیح اوراق امتحانی تمام دروس در همه موسسه‌های امتحانی بر عهده استاد دارای حکم یا مجوز تدریس آن مدرسه، طبق اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۱۰۴: معاونت آموزش مدیریت‌های استانی و ستاد در هر موسم امتحانی تعدادی از سوالات امتحانی و اوراق تصحیح شده در مدارس را، به صورت تصادفی، مورد بررسی و ارزیابی قرار خواهد داد.

ماده ۱۰۵: در صورت عدم مطابقت سوال‌های امتحانی و تصحیح اوراق با اصول و ضوابط ابلاغی ستاد و یا احراز تخلف، مراتب حسب مورد در شورای آموزش استانی و یا معاونت آموزش ستاد بررسی شده و پس از آن استمرار مجوز مدرسه یا استاد در طرح سوال یا تصحیح اوراق منوط به تصمیم شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد خواهد بود.

تبصره ۱: بررسی و ارزیابی طراحی و تصحیح سوالات امتحانی مدارس سطح یک قم بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره ۲: شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد می‌تواند برای مدارس مذکور، احکامی از قبیل تذکر کتبی، لغو حکم تدریس استاد، اعمال محدودیت‌های آموزشی برای مدرسه و ابطال نمرات را در نظر بگیرند.

تبصره ۳: معاونت آموزش می‌تواند برای مدارس که در ارزیابی‌های صورت گرفته، شرایط و ضوابط طراحی و تصحیح سوالات امتحانی را با کیفیت مناسب رعایت نموده‌اند، مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

ماده ۱۰۶: در مدت زمان مجاز نبودن یک مدرسه یا استاد برای طرح یا تصحیح آزمون‌ها مدیریت استان در مورد طرح سوال یا تصحیح اوراق مربوطه توسط استاد رسمی دیگر یا مدرسه تحت پوشش دیگر تدبیر لازم را اتخاذ می‌نماید.

ماده ۱۰۷: نمره قبولی در هر درس ۱۲ می‌باشد.

ماده ۱۰۸: تعیین ملاک‌های نهایی نمره‌دهی در تمام درس‌ها و همچنین محاسبه نهایی نمره‌ها بر عهده

استاد همان درس و بر اساس ضوابط ابلاغ شده، می باشد.

ماده ۱۰۹: در هر سال تحصیلی در صورتی که تنها در یک ماده درسی نمره نهایی کمتر از ۱۲ بوده ولی از ۱۰ کمتر نباشد، به شرط اینکه در همان سال تحصیلی حداقل ۷۰۰ ساعت درسی اخذ شده داشته باشد و همچنین معدل آن سال تحصیلی به ۱۲ برسد، در صورت درخواست طلبه آن درس قبول به حساب می آید.

ماده ۱۱۰: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند، تنها برای یک مرتبه حق شرکت در موسم بعدی امتحانات را دارند؛ در غیر این صورت به ترتیب و به شرح ذیل اقدام می شود:

(۱) انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار و شرکت در امتحان آن، در صورت صلاحدید و اجازه شورای مدرسه یا مهمان شدن در مدرسه دیگر، برای همان درس، مطابق ضوابط؛

(۲) انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس، در صورت عدم موفقیت در مرحله های گذشته، طبق ضوابط، با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت برعهده مدیر مدرسه است.

تبصره ۲: ساعات درس خوانده شده با استادیار، جزو سقف ساعات انتخاب درس

محاسبه نمی گردد.

ماده ۱۱۱: تعداد ساعات درس استادیاری از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد.

تبصره: تشخیص و تعیین مقدار ساعت های درس استادیاری برعهده شورای مدرسه و

حسب مورد است.

ماده ۱۱۲: در صورتی که ارائه درس در اولین نیم سال حضور طلبه در کلاس همراه با پژوهش، نمره کلاسی و ... بوده، نمره پژوهشی اخذ شده توسط طلبه، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۱۳: انصراف در جلسه امتحان یا غیبت غیرموجه به منزله نمره صفر است.

ماده ۱۱۴: کسانی که طبق ضوابط در امتحان یک درس قبول شده‌اند، نمی‌توانند مجدداً در امتحان آن درس شرکت نمایند.

تبصره: حضور در امتحانات جبران کسری معدل مطابق ضوابط مربوطه بلا مانع می‌باشد.

ماده ۱۱۵: افرادی که حذف درس، غیبت غیرموجه یا انصراف در جلسه امتحان دارند موظف هستند در اولین نیم‌سال تحصیلی بعدی ارائه درس، ضمن حضور مستمر در کلاس، در امتحان آن درس شرکت کنند.

ماده ۱۱۶: ورود نمره هر درس از روز امتحان آن درس تا ۱۰ روز، مجاز می‌باشد.

ماده ۱۱۷: درخواست تجدیدنظر، حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نتایج، طبق ضوابط و از طریق سامانه پذیرفته می‌شود.

تبصره: پس از نهایی شدن نمرات در مدرسه، ورود و ویرایش نمرات مجاز نمی‌باشد و در صورت نیاز به باز شدن دسترسی، تصمیم‌گیری بر عهده مدیریت استان می‌باشد.

ماده ۱۱۸: تقاضای تجدیدنظر در مورد نمرات بین ۸ تا ۱۴ پذیرفته می‌شود.

تبصره: پذیرش درخواست تجدیدنظر در غیر موارد فوق بر عهده شورای مدرسه است.

ماده ۱۱۹: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم‌سال و سال تحصیلی محاسبه شده و معدل نهایی سطح تحصیلی تنها از دروس قبولی طلبه، محاسبه می‌گردد.

تبصره: نمره‌های عدم قبولی، در معدل کل پایه و سطح تحصیلی مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد.

ب) امتحانات شفاهی

مقدمه

به منظور ارتقاء توانمندی و سنجش علمی، ارتقای سطح علمی و آموزشی و همچنین ارزیابی قدرت بیان و تجزیه و تحلیل مطالب، از طلاب واجد شرایط امتحان شفاهی در برخی از دروس، اخذ می‌گردد.

شرایط و نحوه برگزاری امتحان شفاهی سطح یک حوزه‌های علمیه به شرح ذیل می‌باشد:

ماده ۱۲۰: برگزاری امتحان شفاهی بر عهده مدیریت مدرسه و توسط اساتید دارای مجوز مربوطه، می‌باشد.

ماده ۱۲۱: در تعدادی از دروس، در سطح یک حسب آیین‌نامه مربوطه، امتحان شفاهی نیز به عمل خواهد آمد که نمره نهایی آن دروس حاصل جمع و معدل آزمون‌های کتبی و شفاهی آن درس خواهد بود.

ماده ۱۲۲: برگزاری امتحان شفاهی در مدارس فاقد مجوز برگزاری امتحان شفاهی، بر عهده مدیریت استانی و در شهر قم بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: تعیین شرایط، ارزیابی و صدور مجوز امتحان شفاهی برای استاد و برگزارکننده، توسط معاونت آموزش ستاد، تعیین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۲۳: اطلاع رسانی، تعیین مکان امتحان و ... بر عهده برگزارکننده امتحان شفاهی می‌باشد.

ماده ۱۲۴: طلاب پس از گذراندن کامل ساعات هر درس مجاز به شرکت در امتحان شفاهی آن درس هستند.

ماده ۱۲۵: بررسی شرایط متقاضیان و ثبت نام کنندگان در آزمون بر عهده برگزارکننده امتحان شفاهی می‌باشد.

ماده ۱۲۶: دروس دارای امتحان شفاهی در سطح یک به همراه کد درس های آن ها به شرح ذیل می باشد:

کد درس	عنوان درس ^۱	محدوده آزمون
۱۰۸۷۹۹	تجوید	کل محدوده مصوب درس تجوید
۱۱۰۹۱۴	بلاغت (بخش ۲)	کل محدوده مصوب درس بلاغت ۱ و ۲
۱۱۰۹۱۱	نحو ۵ (بخش ۲)	کل محدوده مصوب درس نحو ۹ و ۱۰
۱۱۰۹۴۴	اصول ۳ (بخش ۲)	کل محدوده مصوب درس اصول ۵ و ۶
۱۱۰۹۵۰	فقه ۶ (بخش ۲)	کل محدوده مصوب درس فقه ۱۱ و ۱۲

تبصره: نمره امتحان شفاهی هر درس با نمره امتحان کتبی آن درس جمع شده و معدل

آن، نمره آن درس محسوب می شود.

ج) برگزاری آزمون و اعلام نتایج

ماده ۱۲۷: رعایت نکات ذیل در خصوص جلسه آزمون امتحان شفاهی ضروری می باشد:

- ۱) مشخص کردن محدوده آزمون توسط استاد و ارائه زمان مورد نیاز برای مرور مباحث به طلاب؛
- ۲) عدم استفاده از کتاب و جزوات دارای شرح، ترجمه و ...؛
- ۳) رعایت نکات مرسوم جلسات آزمون؛
- ۴) ضبط جلسات؛
- ۵) مد نظر قرار دادن کل محدوده مصوب در هنگام امتحان؛
- ۶) ثبت نمره و امتیاز مستقل به ازای هر یک از معیارها (عبارت خوانی، فهم مطلب، تطبیق و سوالات علمی).

ماده ۱۲۸: حضور دو ممتحن در جلسه امتحان شفاهی الزامی می باشد.

ماده ۱۲۹: تکمیل فرم ارزیابی به صورت مستقل توسط هر استاد برای هر طلبه ضروری بوده و

جمع بندی امتیازات نهایی و ثبت در سامانه توسط برگزار کننده امتحان انجام می شود.

۶۰ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۱۳۰: معیار محاسبه نمره شفاهی بر اساس جدول ذیل می باشد:

جمع کل	معیار محاسبه نمره				
	سوال علمی	تطبیق با متن	فهم و توضیح مطلب	عبارت خوانی ^۱	عناوین درس
۲۰	۵	-	-	۱۵	تجوید
۲۰	۳	۵	۵	۷	نحو ۵ (بخش ۲)
۲۰	۳	۵	۵	۷	بلاغت (بخش ۲)
۲۰	۳	۷	۷	۳	اصول ۳ (بخش ۲)
۲۰	۳	۷	۷	۳	فقه ۶ (بخش ۲)

ماده ۱۳۱: حداقل نمره برای قبولی در امتحان شفاهی، کسب نمره ۱۲ می باشد.

ماده ۱۳۲: زمان بندی اعلام نتایج نهایی و رسیدگی به اعتراضات بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۱۳۳: طلاب متقاضی بررسی مجدد نتایج امتحان با داشتن شرایط ذیل می توانند، درخواست مکتوب خود را به برگزارکننده امتحان ارائه نمایند:

(۱) کسب نمره ۸ تا ۱۴؛

(۲) گذشتن حداکثر سه روز از زمان اعلام نتایج.

ماده ۱۳۴: اعتراض توسط یک استاد ممتحن شفاهی غیر از اساتید ممتحن برگزاری جلسه بررسی می شود.

ماده ۱۳۵: در بررسی مجدد نظر استاد سوم ملاک عمل خواهد بود و پس از اتمام زمان ثبت درخواست بررسی مجدد، انصراف از آن پذیرفته نیست.

ماده ۱۳۶: در صورت عدم حضور یا ترک جلسه امتحان بدون عذر موجه توسط طلبه، یک نوبت امتحانی محاسبه و به مدت سه ماه از ثبت نام امتحان شفاهی محروم و در صورت تکرار (عدم حضور یا ترک جلسه) مدت محرومیت به یک سال افزایش می یابد.^۲

۱. مراد از هر یک از قلمروهای امتحان شفاهی به صورت ذیل می باشد:

(الف) عبارت خوانی: شامل صحیح خواندن متن عربی درس با رعایت نکات ادبی به همراه آگاهی از قواعد ادبی آن؛

(ب) فهم و توضیح مطلب: درک صحیح و دقیق مطالب ارائه شده در متن، همراه با توانایی بیان آن؛

(ج) تطبیق با متن: ترجمه و مقابله توضیحات ارائه شده، بر بخش مربوطه، از متن علمی مورد امتحان؛

(د) سؤالات علمی: سؤالات علمی تعیین شده مربوط به محدوده درسی.

۲. به کلیه پیش آمدهایی که از لحاظ روحی، جسمی یا اخلاقی موجب شود فرد امکان شرکت در جلسه امتحان را نداشته باشد عذر موجه اطلاق می شود.

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی / ۶۱

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده مدیر مدرسه است.

تبصره ۲: در صورت منع یا انصراف از تحصیل، اخذ امتحان شفاهی منوط به بررسی وضعیت آموزشی در شورای مدرسه می‌باشد.

تبصره ۳: تقاضای تعویق یا انصراف از امتحان شفاهی تا ده روز قبل از برگزاری، بلا مانع است.

ماده ۱۳۷: در صورت عدم کسب نمره قبولی و یا غیبت در جلسه امتحان^۱ به ترتیب مراحل ذیل عمل می‌شود:

مرحله اول: حضور در جلسه امتحان تجدیدی^۲؛

مرحله دوم^۳: در صورت عدم موفقیت در مرحله قبل، انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار، در صورت صلاحدید و اجازه شورای مدرسه^۴.

مرحله سوم: انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس طبق ضوابط با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی بدون نیاز به حضور در امتحان کتبی.

تبصره ۱: ساعات درسی الزامی طلبه در مراحل دوم و سوم، جزو سقف ساعات انتخاب درس محاسبه نمی‌گردد.

تبصره ۲: تشخیص و تعیین مقدار ساعت‌های درس استادیاری (با رعایت این نکته که تعداد ساعات درس از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد) حسب مورد و بر عهده شورای آموزش مدرسه است.

تبصره ۳: اخذ تحقیق کلاسی، برای طلاب مذکور، الزامی نمی‌باشد ولی سایر موارد فعالیت‌های کلاس همانند دیگر طلاب، الزامی می‌باشد.

ماده ۱۳۸: نظارت بر حسن اجرای امتحان شفاهی بر عهده مدیریت استانی و در قم بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

۱. طلاب واجد شرایط جزء کسانی محسوب می‌شوند که حداقل یک بار در آزمون شرکت کرده‌اند و قبول نشده‌اند.
۲. مراحل و ضوابط ثبت نام از متقاضیان حضور در امتحانات تجدید شفاهی مانند دیگر طلاب می‌باشد.
۳. مراحل دوم و سوم در حکم کارگاه آموزشی برای طلاب مذکور می‌باشد.
۴. تعیین استادیار بر اساس ضوابط ابلاغی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه بر عهده مدیر مدرسه می‌باشد.

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی^۱

ماده ۱۳۹: شیوه معدل گیری از دروس در این برنامه آموزشی به صورت زیر می باشد:

الف) معدل نیم سال و سال تحصیلی، از نمرات همه درس ها، اعم از قبولی و مردودی، محاسبه می شود؛

ب) معدل هر سطح تحصیلی، از نمرات قبولی همه درس های آن سطح، محاسبه می شود.

ماده ۱۴۰: شیوه محاسبه معدل، به روش ذیل است:

..... + (مقدار ساعت هر درس × نمره همان درس) + (مقدار ساعت هر درس × نمره همان درس)

معدل =

مجموع ساعات درسی

ماده ۱۴۱: طلابی که میانگین نمرات ایشان در پایان سطح حداقل ۱۴ باشد، می توانند مطابق ضوابط، جهت اخذ مدرک اقدام کنند.

ماده ۱۴۲: در صورتی که معدل سطح طلبه کمتر از ۱۴ باشد، در مدت مجاز تحصیل می تواند از درس هایی که نمره کمتر از ۱۴ دارد انتخاب درس کند و فقط در امتحان آن درس شرکت کند تا میانگین کل نمرات خود را جبران نماید.

تبصره: نمره بیشتر، از میان نمره های اخذ شده، نمره نهایی و ملاک محاسبه معدل سطح خواهد بود.

۱. این شیوه معدل گیری بر اساس مصوبه ۱۰۹۲ تاریخ ۹۶/۷/۲۱ می باشد و پس از آماده شدن سامانه اعمال خواهد شد و تا قبل از

آمادگی سیستم به شیوه سابق ارزیابی انجام می شود.

بخش چهارم: خدمات آموزشی

فصل اول: مرخصی تحصیلی

ماده ۱: طلاب در مواقع ضروری می توانند مطابق ضوابطی که در ادامه آمده است، از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

ماده ۲: استفاده از مرخصی حداکثر تا ۱۰ روز در هر نیم سال تحصیلی در موارد ضروری و پس از اخذ مجوز از مدیر مدرسه، مجاز می باشد.

ماده ۳: مرخصی بیش از ۱۰ روز (تا کمتر از یک نیم سال تحصیلی) برای یک یا چند درس و همچنین مرخصی تا حداکثر دو نیم سال (متوالی یا غیر متوالی) در سطح یک و همچنین دو نیم سال در مجموع سطح دو و سه در طول مدت تحصیلی، در صورت ضرورت و با مجوز شورای مدرسه امکان پذیر است.

تبصره ۱: تا قبل از رسیدگی به درخواست مرخصی و تأیید آن، طلبه موظف به شرکت در کتبه برنامه های آموزشی مدرسه به صورت منظم می باشد.

تبصره ۲: در سال اول تحصیلی، مرخصی تحصیلی مجاز نیست.

تبصره ۳: مرجع تشخیص ضرورت، شورای مدرسه است.

ماده ۴: شورای مدرسه می تواند در خصوص حذف درس یا عدم آن به دلیل عدم حضور در کلاس درس در مدت مرخصی نیز تصمیم گیری نماید.

ماده ۵: مرجع تصمیم گیری در خصوص درخواست مرخصی بیشتر از موارد مذکور، تمدید و یا اضافه کردن مرخصی (تا حداکثر یک سال دیگر) شورای آموزش استان می باشد.

ماده ۶: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می گردد.

ماده ۷: در صورت استفاده از مرخصی نیم سال یا سالانه، امکان حضور در امتحانات وجود ندارد.

تبصره: با مجوز شورای رسیدگی کننده به مرخصی نیم سال تحصیلی طلاب، شرکت در

امتحانات دروس کم حجم (مطالعاتی) بلا مانع می باشد.

ماده ۸: شرایط استفاده از مرخصی نیم سال به شرح ذیل می باشد:

- (۱) فعال بودن پرونده تحصیلی؛
- (۲) گذشتن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت آمیز بعد از پذیرش رسمی؛
- (۳) عدم استفاده از مرخصی تحصیلی به مقدار مجاز در سنوات گذشته در آن سطح؛
- (۴) نداشتن موارد منع از تحصیل^۱.

فصل دوم: انتقالات

ماده ۹: انتقال طلبه از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، با شرایط ذیل امکان پذیر است:

الف) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

ب) اشتغال به تحصیل، حداقل به مدت یک سال تحصیلی در مدرسه مبدأ؛

ج) موافقت مدیر مدرسه مبدأ و مقصد و تأیید مدیریت استان مبدأ و مقصد.^۱

ماده ۱۰: درخواست انتقال در سطح یک، برای یک مرتبه بلامانع می‌باشد و در صورت ضرورت، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان مبدأ می‌باشد.

ماده ۱۱: زمان انتقالات، از پایان امتحانات نیم‌سال دوم و تا پیش از شروع سال تحصیلی جدید است.

ماده ۱۲: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب می‌شود و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۱۳: انتقال به مدارس متفرقه و خارج از برنامه مرکز مدیریت به منزله ترک تحصیل بوده و نمرات و سایر سوابق آموزش تولید شده در این مدارس در مدت مذکور کان لم یکن تلقی شده و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به شرکت مجدد در امتحانات، مطابق ضوابط مربوطه می‌باشد.

ماده ۱۴: انتقال طلبه از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان و اصفهان و بالعکس فقط از طریق معاونت آموزش ستاد صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۵: طلابی که پرونده آن‌ها به جهت موارد منع از تحصیل در شورای مربوطه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد پس از اخذ مجوز ادامه تحصیل، حداقل به مدت یک سال مجاز به انتقال به خارج از استان نمی‌باشند.

فصل سوم: مهمان

ماده ۱۶: اخذ درس به صورت مهمان، در صورت اضطرار و با موافقت مدیر مدرسه و مدیریت استان مبدأ و مقصد، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در دو نیم‌سال بلا مانع می‌باشد.^۱

تبصره ۱: مهمان شدن طلبه در یک مدرسه، مشروط به گذراندن حداقل یک نیم‌سال تحصیلی در مدرسه مبدأ است.

تبصره ۲: طلبه مهمان، موظف به تحصیل حضوری و طبق ضوابط در تمام دروس انتخابی مدرسه مبدأ و مقصد است.

تبصره ۳: مجموع ساعات انتخاب درس طلبه مهمان (در مدرسه‌های مبدأ و مقصد) نباید از سقف مجاز تجاوز کند.

ماده ۱۷: طلبه موظف به انتخاب درس و حضور در کلاس و شرکت در امتحانات در مدرسه مقصد مطابق آیین‌نامه آموزشی است.

ماده ۱۸: ثبت و نگهداری همه اسناد و اطلاعات آموزشی طلبه در سامانه، توسط مدرسه مقصد انجام می‌شود.

ماده ۱۹: طلبه مهمان موظف به رعایت همه قوانین مدرسه مقصد می‌باشد.

ماده ۲۰: بهره‌مندی طلبه مهمان از مزایا و خدمات حوزوی در همان مدرسه مبدأ استمرار می‌یابد.

۱. موافقت‌های مدرسه‌ای و استانی مبدأ و مقصد از طریق سامانه به صورت انجام می‌شود.

فصل چهارم: منع و انصراف از تحصیل

الف) منع از تحصیل

ماده ۲۱: در موارد آموزشی ذیل طلبه از ادامه تحصیل منع می شود:

- ۱) حذف کلیه دروس یک نیم سال به دلیل غیبت؛
 - ۲) غیبت در کلیه امتحانات دروس انتخابی یک نیم سال؛
 - ۳) عدم قبولی در هیچ یک از دروس انتخابی در دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال غیر متوالی؛
 - ۴) عدم رشد تحصیلی مناسب (عدم قبولی حداقل به مقدار ۱۵۰۰ ساعت - در طول ۶ نیم سال)؛
 - ۵) عدم حضور و ترک تحصیل بیش از یک نیم سال بدون اطلاع قبلی و بدون عذر موجه.
- تبصره:** در صورت منع طلبه ای از تحصیل، ادامه تحصیل وی منوط به بررسی وضعیت

آموزشی او در شورای مربوطه و مطابق ضوابط مندرج در جدول ذیل می باشد:

موضوع	توضیحات و علت	پایه تحصیلی	مرجع تصمیم گیری	عنوان حکم صادره
تحقق هر یک از موارد ۱ تا ۴	تا قبل از رسیدن به مورد ۴	همه پایه های تحصیلی	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه
تحقق مورد ۴	-	همه پایه های تحصیلی	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه
تحقق مورد ۴	گذشتن ۸ نیم سال و عدم کسب قبولی در حداقل ۱۵۰۰ ساعت درسی	پایه اول و دوم	-	منع از تحصیل
تحقق مورد ۴	گذشتن ۸ نیم سال و عدم کسب قبولی در حداقل ۱۵۰۰ ساعت درسی	پایه سوم تا ششم	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه
تحقق مورد ۴	گذشتن ۱۰ نیم سال و عدم کسب قبولی در حداقل ۱۵۰۰ ساعت درسی	پایه سوم تا ششم	-	منع از تحصیل
تحقق مورد ۴	گذشتن ۱۰ نیم سال و عدم کسب قبولی در حداقل ۱۵۰۰ ساعت درسی	پایه هفتم به بعد	شورای استان	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه
تحقق مورد ۵	عدم عذر موجه برای ترک تحصیل	همه پایه های تحصیلی	-	ترک تحصیل

بخش چهارم: خدمات آموزشی / ۶۹

تبصره: در صورت تحقق هر یک از موارد مذکور مدیر مدرسه می‌تواند حسب مورد طلبه را تا قبل از تعیین تکلیف ملزم به فعالیت‌های تحصیلی نماید و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل به فعالیت‌های درسی وی ترتیب اثر داده خواهد شد.

ماده ۲۲: در صورت تحقق هر یک از موارد منع موقت (مذکور در ماده ۲۱)، مدیر مدرسه موظف به تنظیم و ارائه گزارش به شورای مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۳: در مواردی که عنوان حکم عبارت «حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه»، ذکر شده است، مرجع رسیدگی کننده می‌تواند اقدام به صدور حکم جواز ادامه تحصیل مشروط یا غیرمشروط و یا حکم عدم جواز ادامه تحصیل نماید.

تبصره: در صورت صدور حکم منع از تحصیل توسط شورای مدرسه، لازم است حکم صادره به تأیید معاونت آموزش استان برسد.

ب) انصراف از تحصیل و بازگشت به تحصیل

ماده ۲۴: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

ماده ۲۵: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۶: تحصیل هم‌زمان در سایر نهادهای آموزشی در سطوح تحصیلات تکمیلی بدون اخذ مجوزهای لازم، انصراف از تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۲۷: بازپس‌گیری تقاضای انصراف از تحصیل حداکثر تا یک ماه پس از تاریخ درخواست، بلا مانع است.

تبصره ۱: در صورت درخواست بازگشت به تحصیل قبل از رسیدن غیبت‌ها به سقف مجاز، مدیر مدرسه می‌تواند نسبت به ادامه تحصیل تصمیم‌گیری نماید و در صورت تجاوز مدت مذکور از حد مجاز، مطابق شرایط مذکور در بخش «ج» (بازگشت به تحصیل) در همین فصل اقدام می‌شود.

تبصره ۲: مدرسه موظف به اعلام انصراف طلبه به مدیریت استان می‌باشد.

ج) بازگشت به تحصیل

ماده ۲۸: تقاضای بازگشت به تحصیل با رعایت شرایط ذیل در شورای مربوطه مورد بررسی قرار می گیرد:

- ۱) دارا بودن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت آمیز قبل از انفصال؛
- ۲) برخورداری از رشد تحصیلی مناسب در سنوات تحصیلی قبل از انفصال (نداشتن هیچ یک از موارد منع از تحصیل)؛
- ۳) وجود انگیزه کافی برای بازگشت؛
- ۴) وجود عذر موجه برای انفصال؛
- ۵) نداشتن مشکل صیانتی؛
- ۶) نداشتن مشکل نظام وظیفه.

ماده ۲۹: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال تا حداکثر چهار نیم سال تحصیلی در

شورای مدرسه مطرح و حسب شرایط طلبه تصمیم گیری می شود.

ماده ۳۰: رای نهایی طلاب دارای شرایط مذکور در ماده ۲۸، پس از قبولی طلبه در آزمون علمی صادر خواهد شد.

تبصره: «ارزیابی علمی» به صورت شفاهی و توسط معاونت آموزش مدیریت های

استانی مطابق ضوابط ابلاغی برگزار می گردد.

ماده ۳۱: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال پنج نیم سال تحصیلی به بالا با شرایط ذیل

در شورای مدرسه و در غیر این صورت در شورای آموزش استان بررسی و حسب

شرایط طلبه تصمیم گیری می شود:

- ۱) اشتغال به تبلیغ تمام وقت؛
- ۲) تدریس در مراکز حوزوی؛
- ۳) بیماری مانع از تحصیل (بیماری خود یا بیماری بستگان درجه اول).

ماده ۳۲: احکام باید به استناد مدارک معتبر و رسمی و همچنین پوشش دهنده تمام زمان انفصال

صادر شود.

ماده ۳۳: در صورت حکم به بازگشت به تحصیل در اثناء سال تحصیلی، در صورتی که مدت

/ بخش چهارم: خدمات آموزشی / ۷۱

عدم حضور بیش از مجموع سقف مجاز غیبت و مرخصی باشد، مرجع تعیین جواز حضور طلبه در ادامه جلسات درس و یا امتحان شورای رسیدگی کننده می باشد.

ماده ۳۴: در صورت صدور مجوز بازگشت به تحصیل و تحقق هر یک موارد مذکور در ماده ۲۱ بعد از مجوز مربوطه، پرونده جهت رسیدگی به شورای آموزش استان ارجاع می شود.

ماده ۳۵: در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به حضور منظم در کلاس و عمل مطابق با حکم شورا بوده و پس از گذشت یک سال در صورت رشد تحصیلی مناسب و عمل به تعهدات آموزشی خود می تواند مطابق ضوابط درخواست انتقال به استانی دیگر داشته باشد.

تبصره: در صورت صدور حکم به انتقال و تغییر محل تحصیل، انتقال پس از هماهنگی های لازم با مدرسه و مرکز مدیریت استان مقصد توسط شورای صادر کننده حکم و با رعایت ضوابط انتقال صورت می پذیرد.

فصل پنجم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب

مقدمه:

در مواردی از آیین‌نامه‌های آموزشی، بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص وضعیت تحصیلی طلاب (مانند صدور حکم منع از تحصیل، بررسی درخواست‌های مربوط به مرخصی، انصراف و بازگشت به تحصیل طلاب) نیاز به تشکیل جلسات مشورتی و تخصصی دارد. از همین رو در ذیل آیین‌نامه‌های مربوط، نحوه رسیدگی به درخواست‌های طلاب ذکر شده است. لذا انتظار می‌رود مدیران مدارس علمیه و مدیریت‌های استانی، جهت تسهیل و تسریع در رسیدگی به امور تحصیلی طلاب، خصوصاً برخی از موارد خاص، مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه، اقدام نمایند. در این فصل برخی از موارد مشترک در همه آیین‌نامه‌های تحصیلی، ارائه شده است تا ضمن تأکید بر رسیدگی به موقع و دقیق نسبت به وضعیت تحصیلی طلاب، مواردی که نیاز به توضیح بیشتر داشته است، ذکر گردیده است.

❖ شوراها و کمیسیون‌های مرتبط با دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی

طلاب:

ماده ۳۶: برخی از درخواست‌های تحصیلی و آموزشی طلاب باید در شورای مدرسه و یا شورای آموزش مدرسه بررسی شود از همین رو تشکیل جلسات «شورای مدرسه» و «شورای آموزش استان» مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های ابلاغی، ضروری می‌باشد.

ماده ۳۷: تمام احکام صادره در خصوص امور تحصیلی طلاب، در شورای مدرسه، به معاونت آموزش استان ارسال می‌شود.

ماده ۳۸: جهت رسیدگی به امور تحصیلی طلاب در معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، کمیسیونی با حضور معاون آموزش حوزه‌های علمیه (به عنوان رئیس)، مدیر امور تحصیلی، مدیر سنجش و پذیرش، ۲ نفر از کارشناسان آموزشی با تأیید معاون

آموزش، تشکیل می‌گردد.

تبصره: حضور سایر کارشناسان، حسب مورد با تایید رییس کمیسیون، بدون حق رای، بلامانع می‌باشد.

ماده ۳۹: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در همه موضوعات تحصیلی طلاب حسب مورد بر عهده مدیریت استان و معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

❖ مراحل رسیدگی و صدور حکم در شورای مدرسه و شورای آموزش استان:

ماده ۴۰: مراجع تصمیم‌گیری در خصوص امور تحصیلی طلاب، به ترتیب شورای مدرسه، شورای آموزش استان و کمیسیون آموزش ستاد خواهند بود.

تبصره: کلیه موارد فراتر از شرح وظایف ذکر شده، پس از اخذ گزارش از شورای مدرسه و شورای آموزش استان، در کمیسیون آموزش ستاد، بررسی خواهد شد.

ماده ۴۱: مدت زمان گردش کار رسیدگی به یک پرونده و صدور حکم در شوراها و کمیسیون آموزش ستاد، نباید به گونه‌ای باشد که اصل موضوع پرونده را تحت الشعاع خود قرار دهد، در غیر این صورت مرجع تصمیم، مدیر استان می‌باشد.

ماده ۴۲: احکام صادره باید مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های ابلاغی باشد در غیر این صورت این احکام در شورای مربوطه باطل و رسیدگی به احکام ارجاعی به شورای مذکور، در مرجع بالاتر بررسی می‌گردد.

ماده ۴۳: احکام صادره حداکثر تا یک هفته پس از صدور، توسط شورای رسیدگی کننده به طلبه و واحدهای مربوطه ابلاغ می‌گردد و واحد مربوطه موظف است ظرف یک ماه پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را به شورای صادر کننده اعلام نماید.

ماده ۴۴: حکم صادره توسط هر یک از کمیسیون آموزش و یا شوراها برای شوراها، مجموعه‌ها و افراد تابعه لازم‌الاجرا است.

ماده ۴۵: طلبه می‌تواند حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ دریافت حکم شورا، اعتراض خود را همراه مستندات به دبیر شورا جهت رسیدگی در شورا تسلیم کند.

ماده ۴۶: در صورت لزوم، شوراها موظف‌اند جهت تکمیل پرونده از واحدهای مربوطه استعلام

۷۴/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

لازم را انجام دهند.

ماده ۴۷: کلیه مدارک مربوط به امور تحصیلی طلاب، جزء اسناد محسوب شده و لازم است با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۴۸: مسائلی که باید مطابق مصوبه ۹۹۸ شورای عالی حوزه های علمیه (آیین نامه انضباطی) پی گیری شود، صرفاً از طریق مفاد مصوبه مذکور اقدام می شود.

بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی

الف) مقاطع و سطوح حوزوی

ماده ۱: مقاطع و سطوح حوزوی در سطوح یک، دو، سه و چهار می باشد و دروس علوم اسلامی در این مقاطع و به تناسب اهداف سطح ارائه می گردد.

ماده ۲: سطح یک حوزه های علمیه، طی دو برنامه آموزشی و درسی جاری^۱ و جدید^۲ ارائه می گردد.

ماده ۳: در سطح دو، سه و چهار حوزه های علمیه، دروس علوم اسلامی با دو رویکرد عمومی و تخصصی ارائه می گردد و در سطوح تخصصی، رشته ها و گرایش های تخصصی علوم اسلامی در حوزه های دانشی مختلف، برنامه ریزی و ارائه می گردد.

ب) فارغ التحصیلی از سطح یک

ماده ۴: طلبه موظف به تکمیل سطوح تحصیلی و ادامه تحصیل در سطح دو به صورت حضوری است.

تبصره: چنانچه طلبه ای به دلیل اشتغال تمام وقت، امکان تحصیل حضوری نداشته باشد، ادامه تحصیل وی، بعد از اتمام سطح یک طبق ضوابط به صورت آموزش غیر حضوری است.

ماده ۵: شرط ارتقاء از یک سطح به سطح دیگر، گذراندن همه دروس آن سطح مطابق برنامه مصوب و براساس آیین نامه آموزشی می باشد.

ماده ۶: طلبه در صورت کسب حداقل معدل ۱۴ در هر سطح، آن سطح را به پایان رسانده و می تواند برای دریافت مدرک تحصیلی اقدام کند.

ماده ۷: مرکز مدیریت حوزه های علمیه به متقاضیان واجد شرایط در سطح یک، پس از احراز صلاحیت های لازم، طبق ضوابط این آیین نامه مدرک علمی اعطا می کند.

تبصره: تعیین ملاک احراز صلاحیت ها بر عهده شورای مدارک علمی و مرجع تأیید صلاحیت های عمومی مرکز امور صیانتی می باشد.

۱. عناوین دروس برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه، بر اساس مصوبه ۳۹ شورای عالی و دیگر مصوبات و تصمیمات مربوطه مورد تأیید این شورا، تدوین و برنامه ریزی می شود.

۲. عناوین دروس برنامه آموزشی جدید سطح یک حوزه های علمیه، بر اساس مصوبه ۸۴۸ شورای عالی، تدوین و برنامه ریزی می شود.

/ بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی / ۷۷

ماده ۸: در صورتی که معدل طلبه به ۱۴ نرسد^۱، وی موظف است حداکثر طی دو نیم سال نسبت به جبران آن با شرکت در امتحان ارتقای معدل اقدام کند^۲ و در صورت عدم موفقیت پس از دو نیم سال مذکور، ادامه تحصیل او منوط به اخذ مجوز از شورای آموزش استان است.

تبصره: ساعات انتخاب درس جهت جبران کسری معدل، جزء حد نصاب سقف انتخاب درس در هر نیم سال نیست.

ماده ۹: اعطای مدرک در سطح یک منوط به موفقیت در دروسی است که در زمان امتحان، جزء برنامه درسی سطح یک محسوب می شده و نسبت به طلابی که قبلاً دروس سطح مذکور را گذرانده اند برنامه های درسی جدید ملاک نخواهد بود.

ماده ۱۰: طلاب پس از پایان کلیه دروس هر سطح تحصیلی می توانند برای ادامه تحصیل در سطح بعد اقدام نمایند.

تبصره ۱: ثبت نام و پذیرش در واحدهای آموزشی مجری سطح بالاتر، تابع دستورالعمل ابلاغی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که درسی از دروس سطح^۱ طلبه باقی مانده باشد، طلبه موظف است ابتدا نسبت به انتخاب آن درس اقدام نماید.

ماده ۱۱: در صورتی که طلبه قصد ادامه تحصیل در سطح بعدی تحصیلات حوزوی را داشته باشد، موظف است قبل از آغاز سال تحصیلی جدید نسبت به ثبت نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۱۲: در صورت عدم ثبت نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح بالاتر، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل سطح قبل به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و ارائه خدمات حوزوی به او براساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

۱. معدل سطح از نمرات قبولی دروس محاسبه می گردد.

۲. انتخاب درس مورد امتحان با پیشنهاد طلبه و تایید معاون آموزش مدرسه بوده و پیش شرط دیگری ندارد.

بخش ششم: پیوست‌ها

شورای تخصصی آموزش استان

مقدمه

به منظور استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی و تخصصی در حوزه آموزش، ایجاد هماهنگی و انسجام مدیریتی، تسریع در بررسی و رفع مسائل آموزشی در سطح مدیریت استان و تصویب طرح‌ها و آیین‌نامه‌ها، آیین‌نامه شورای آموزش استان که به اختصار «شورا» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین شده است.

این شورا به استناد بند ۲۱ مصوبه ۸۱۳ شورای عالی حوزه‌های علمیه تشکیل می‌گردد.

ماده ۱: اهداف

- ارتقای سطح نظام کارشناسی و تصمیم‌گیری در امور آموزشی استان؛
- ایجاد انسجام و هماهنگی میان بخش‌های آموزشی در مدیریت استان و مدارس استان در امور آموزشی.

ماده ۲: وظایف شورا

- پیشنهاد سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی بلندمدت، میان‌مدت و سالانه در سطح استان؛
- بررسی طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی خاص مدارس یا کلان در سطح استان و توسعه آن‌ها؛
- برنامه‌ریزی اجرایی برای اجرایی کردن شاخص‌ها و معیارها و استانداردهای ابلاغی در عرصه‌های تخصصی آموزشی و ارزیابی مستمر آن‌ها؛
- تصویب دستورالعمل‌های اجرایی در سطح استان؛
- بررسی درخواست‌های مربوط به تأسیس، توسعه و انحلال واحدهای آموزشی استان؛
- بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی در حوزه آموزشی و اتخاذ تصمیم مناسب؛
- بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط آموزشی و پیشنهاد آن به معاونت آموزش حوزه‌های علمیه؛
- تعیین سیاست‌ها و تصویب سقف و سهمیه پذیرش داوطلبان تحصیل در واحدهای آموزشی استان؛

۸۰ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

۹) بررسی مسائل و مشکلات آموزشی مدارس، اساتید و طلاب و ارائه راهکارهای مناسب.

ماده ۳: ترکیب شورا^۱

- ۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛
- ۲) معاون آموزش مدیریت استانی (دبیر و نائب رئیس)؛
- ۳) معاون پژوهش مدیریت استانی؛
- ۴) سه نفر از مدیران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
- ۵) دو نفر از اساتید سطوح عالی استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
- ۶) دو نفر از اساتید سطح یک استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.

تبصره ۱: شرکت سایر اعضای شورای معاونین مدیریت استانی با حق رأی بلا مانع می باشد.

تبصره ۲: دعوت از کارشناسان و صاحب نظران بدون حق رأی با تشخیص رئیس یا دبیر

شورا بلا مانع است.

تبصره ۳: دستور جلسات و مصوبات شورای آموزشی استان برای تمام اعضا ارسال می گردد.

ماده ۴: وظایف و اختیارات رئیس شورا

- ۱) ریاست و اداره جلسات؛
- ۲) تأیید دستور جلسات؛
- ۳) تأیید اعضای حقیقی شورا؛
- ۴) تأیید نهایی مصوبات شورا.

^۱ اعضای شورای مدارس حوزه علمیه قم عبارتند از:

سطح یک: مدیر دفتر هماهنگی امور مدارس حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، سه نفر از مدیران مدارس قم به تفکیک مقاطع و به انتخاب رئیس شورا، دو نفر از اساتید سطح یک به انتخاب رئیس شورا.

سطوح عالی: مسئول امور سطوح عالی حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، معاون آموزش امور سطوح عالی، چهار نفر از اساتید سطوح عالی قم به انتخاب رئیس شورا.

ماده ۵: وظایف و اختیارات دبیر شورا

- ۱) پیشنهاد دستور جلسات به رئیس شورا؛
- ۲) پیشنهاد تقویم جلسات سالانه به شورا؛
- ۳) دعوت از اعضای شورا؛
- ۴) تنظیم تصمیمات و مصوبات شورا؛
- ۵) ارسال مصوبات شورا به واحدهای ذی‌ربط جهت اجرا پس از تأیید و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان؛
- ۶) پیگیری اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس شورا؛
- ۷) پیشنهاد اعضای حقیقی شورا به رئیس شورا.

ماده ۶: برگزاری جلسات شورا

- ۱) جلسات شورا با حضور حداقل نیمی از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب شده و در صورت تساوی آراء، پیشنهاد موافق با نظر رئیس شورا مصوب محسوب می‌شود.
- ۲) جلسات شورا به صورت ماهانه برگزار می‌گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر شورا، جلسات فوق‌العاده تشکیل خواهد شد.
- ۳) مصوبات شورا در حوزه وظایف مدیریت استان و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع بالاتر می‌باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال خواهد شد.
- ۴) دعوت‌نامه تشکیل جلسات و مصوبات شورا به اعضای شورای معاونین مدیریت استان ارسال می‌گردد.

تقویم تحصیلی

مقدمه

پیرو مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه در خصوص لزوم اصلاح تقویم تحصیلی و تأکید شورای تخصصی آموزش، معاونت آموزش حوزه های علمیه پس از مشورت با کارشناسان، «تقویم تحصیلی حوزه های علمیه» را مورد بازبینی قرار داد. در این طرح علاوه بر حفظ و تقویت شاخص های عمومی در برنامه ریزی آموزشی، ملاحظات و سیاست های ذیل مد نظر قرار گرفته است:

۱. توجه به جایگاه محوری متن در فرآیند تحصیلی؛ در حوزه های علمیه همواره، متون محور آموزش بوده اند و در فرآیند آموزشی در کنار علم آموزی، تحلیل محتوا و تطبیق آن ها بر متن یک اصل بوده است. هم اکنون نیز در بخش مهمی از دروس این سنت حفظ شده و تدریس متن، تطبیق و تحلیل آن از سوی استاد و اهتمام طلبه به فراگیری آن ها در فرآیند آموزشی لازم شمرده می شود. از همین رو توجه به این نکته در برنامه ریزی و طراحی تقویم تحصیلی و فراهم آوردن قابلیت تطبیق و تحلیل متنی با در اختیار قرارگرفتن زمان مناسب لازم می نماید.

۲. اختصاص یافتن ساعات درسی به اندازه مورد نیاز؛ در کنار نکته فوق، توجه به مسائلی مانند شرایط یادگیری، روش های تدریس، ویژگی های خاص منطقه ای، مدارس و ... انعطاف پذیری حجم ساعات درسی را طلب می کند. برای مثال درسی که ارزش ساعاتی آن ۸۰ ساعت است ممکن است با توجه به شرایط ایام تحصیلی یا شرایط یادگیری طلاب و یا ویژگی های استاد، نیاز به اختصاص مقدار ساعات کمتر و یا بیشتری در طول سال تحصیلی داشته باشد، هر چند التزام به یک ارزش ساعتی ثابت به عنوان ملاک محاسبه رشد تحصیلی و ارزیابی وضعیت علمی لازم است. از همین

رو در طراحی تقویم تحصیلی امکان انعطاف در ساعات مورد نیاز برای تدریس و یادگیری دروس با قابلیت کاستن یا افزایش ساعات مورد نیاز تدریس، مورد توجه بوده است.

۳. قابلیت تناسب ایام تحصیلی و درسی با رسالت‌های حوزوی و مناسبت‌های خاص مورد اهتمام حوزویان؛ از جمله مهمترین رسالت‌های حوزویان، توجه به تبلیغ معارف دین، خصوصاً در ایام خاص تبلیغی می‌باشد. همچنین پاسداشت مقام و منزلت ائمه اطهار علیهم‌السلام و برخی از مناسبت‌های ملی، از جمله موارد مورد تأکید در حوزه‌های علمیه می‌باشد.

متناسب‌سازی ایام تحصیلی با این مسئله از یک سو و توجه به توسعه نیافتن تعطیلات به منظور عدم اختلال در برنامه‌های آموزشی از سویی دیگر ضروری است.

۴. انطباق ایام تحصیلی با شرایط بومی جغرافیایی، اجتماعی و ... مدارس علمیه در هر منطقه؛ توجه به وضعیت آب و هوایی، کیفیت و کمیّت امکانات مدارس علمیه، مناطق زندگی طلاب و دوری از محل سکونت آن‌ها و نکاتی از این دست در طراحی «تقویم تحصیلی» اجتناب‌ناپذیر است.

به عنوان نمونه در برخی از مناطق کشور در کلیه ایام سال، امکان برگزاری کلاس‌های درسی وجود دارد ولی در برخی از مناطق امکان برگزاری کلاس‌های درسی حتی به شکل متداول نیز یا وجود ندارد و یا به سختی امکان‌پذیر می‌باشد.

لحاظ این شرایط در طراحی تقویم تحصیلی و دستورالعمل‌های مربوطه، مدنظر قرار گرفته است.

۵. قابلیت انعطاف‌پذیری بر اساس شیوه‌ها و روش‌های آموزشی؛ طراحی تقویم تحصیلی بدون در نظر گرفتن روش‌های آموزشی و شیوه‌های تدریس امری ناممکن است. تنوع در روش‌های تدریس، میزان استفاده از ابزارهای آموزشی، نحوه بکارگیری طلاب در فرآیند یادگیری و آموزش‌دهی و ... می‌تواند در تعیین زمان، طراحی ایام درسی و ... تأثیر بسزایی داشته باشد. چه بسا استفاده از برخی از شیوه‌های آموزشی

منجر به توسعه و یا تقلیل در زمان آموزش و ساعات اختصاص یافته به دروس شود که این تقویم، قابلیت این بهره‌گیری را فراهم می‌آورد.

۶. اهتمام به اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی؛ برخی از مفاد و مواد آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های آموزشی، در زمان اجرا، بعضاً مغفول مانده و به تدریج فراموش شده است و برخی نیز به شکل مناسبی اجرا نمی‌شود. برای مثال در مصوبه ۲۰۸ شورای عالی در خصوص برگزاری دروس سطح حوزه علمیه قم در روزهای پنج‌شنبه تأکید شده است ولی به صورت کامل به اجرا در نمی‌آید.

بنابراین با توجه به این نکته می‌توان به اهمیت اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی و تأثیر آن در ارزیابی و برنامه‌ریزی پی برد.

۷. استفاده از ظرفیت‌های آموزشی تمام ایام سال؛ تأکید و سنت حوزه‌های علمیه بر بهره‌گیری از تمام روزهایی است که امکان آموزش در آن فراهم باشد؛ هرچند که برخی از طلاب در راستای سایر مأموریت‌ها یا بر اساس نیازها و یا ضرورت، امکان تحصیل و تدریس در همه ایام را نداشته باشند. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی به این نکته توجه شده که طلاب دارای شرایط بتوانند به صورت رسمی در مناسبت‌هایی همچون تابستان، ایام تبلیغی و مانند اینها به فعالیت‌های علمی و آموزشی خود ادامه دهند.

لذا با توجه به نکات فوق، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، به منظور تسهیل در اجرایی کردن طرح مذکور، دستورالعمل «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را با ملاک و محور قرار دادن مصوبات ۲۰۸ و ۸۹۶ شورای عالی، تنظیم و پس از تصویب در شورای تخصصی آموزش، به شرح ذیل ابلاغ می‌نماید.

آیین‌نامه تقویم آموزشی

ماده ۱: ایام تحصیلی و درسی حوزه‌های علمیه در هر سال تحصیلی در دو بخش اصلی و اختیاری قابل برنامه‌ریزی است که بخش اصلی آن شامل دو نیم‌سال بوده و از اول شهریورماه هر سال تا پانزدهم تیرماه سال بعد و بخش اختیاری آن نیز که با عنوان دوره آموزشی تابستانی می‌باشد، از ۱۵ تیرماه تا ۳۱ مردادماه قابل برنامه‌ریزی می‌باشد.

ماده ۲: برنامه‌ریزی و تدوین جزئیات تقویم تحصیلی در مواردی مانند شروع سال تحصیلی، ایام امتحانی، پایان هر نیم‌سال، با رعایت ضوابط ابلاغی، بر عهده مدارس علمیه می‌باشد.

ماده ۳: تقویم تحصیلی پس از تنظیم توسط مدیریت مدرسه، باید به تصویب شورای مدرسه برسد و پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد.

تبصره ۱: عدم پاسخگویی مدیریت حوزه علمیه استان در مدت حداکثر دو هفته، به منزله تأیید تقویم پیشنهادی مدرسه می‌باشد.

تبصره ۲: مدارس علمیه حداکثر تا دو هفته قبل از شروع سال تحصیلی، موظف به اعلام تقویم آموزشی نیم‌سال اول و دوم سال تحصیلی خود به مدیریت استان هستند.

ماده ۴: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مدیریت‌های استانی می‌توانند در آغاز هر سال تحصیلی، روز واحدی را به صورت نمادین برای آغاز سال تحصیلی انتخاب نموده و نسبت به برگزاری مراسم افتتاحیه و آغاز سال تحصیلی در آن روز اقدام نمایند که تطابق آغاز دروس مدارس با این روز الزامی نمی‌باشد.

الف) ایام تعطیلی الزامی در سال تحصیلی؛

ماده ۵: دروس رسمی در مناسبت‌های ذکر شده در ماده‌های ۶، ۷، ۸، ۱۰ و ۱۱ تعطیل بوده و برگزاری دروس در آن ایام مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۱: برگزاری مراسم‌های مذهبی و فرهنگی در مناسبت‌های مذکور توسط مدارس علمیه در این ایام بلامانع می‌باشد.

۱. در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ مدارس حداکثر تا دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی نیز مجاز به ارسال تقویم تحصیلی به مدیریت حوزه علمیه استان جهت تصویب خواهی هستند.

۸۶ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

تبصره ۴: مدارس علمیه می‌توانند در سایر مناسبت‌های مذهبی و یا ملی، ضمن برگزاری

دروس، ساعتی از روز را به برگزاری مراسم بزرگ‌داشتی متناسب با آن روز اختصاص دهند.

ماده ۶: ایام تعیین شده در جدول ذیل به عنوان تعطیلات رسمی الزامی دروس سطح یک بوده و

مدارس علمیه در این ایام مجاز به برگزاری دروس رسمی نیستند.

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	۹ محرم	تاسوعای حسینی <small>علیه السلام</small>	۱
۲	۱۰ محرم	عاشورای حسینی <small>علیه السلام</small>	۱
۳	۲۰ صفر	اربعین حسینی <small>علیه السلام</small>	۱
۴	۲۸ صفر	رحلت حضرت رسول <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> و شهادت امام حسن مجتبی <small>علیه السلام</small>	۱
۵	آخرین روز صفر	شهادت امام رضا <small>علیه السلام</small>	۱
۶	۱۷ ربیع الاول	میلاد حضرت رسول <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> و امام جعفر صادق <small>علیه السلام</small>	۱
۷	۳ جمادی الثانی	شهادت حضرت زهرا <small>علیها السلام</small>	۱
۸	۱۳ رجب	میلاد امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small>	۱
۹	۲۷ رجب	مبعث پیامبر اعظم <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>	۱
۱۰	۱۵ شعبان	میلاد امام عصر <small>علیه السلام</small>	۱
۱۱	۲۱ رمضان	شهادت امام علی <small>علیه السلام</small>	۱
۱۲	۱ و ۲ شوال	عید فطر	۲
۱۳	۲۵ شوال	شهادت امام صادق <small>علیه السلام</small>	۱
۱۴	۱۰ ذی‌الحجه	عید قربان	۱
۱۵	۱۸ ذی‌الحجه	عید غدیر	۱
۱۶	۱ تا ۴ فروردین	ایام نوروز	۴
۱۷	۱۲ فروردین	روز جمهوری اسلامی	۱
۱۸	۱۳ فروردین	روز طبیعت	۱
۱۹	۱۴ خرداد	رحلت حضرت امام خمینی <small>علیه السلام</small>	۱
۲۰	۱۵ خرداد	سالروز قیام ۱۵ خرداد	۱
۲۱	۲۲ بهمن	روز پیروز انقلاب اسلامی	۱
۲۲	۲۹ اسفند	روز ملی شدن صنعت نفت	۱
۲۶	جمع		

ماده ۷: دروس سطوح عالی و خارج علاوه بر ایام ذکرشده در ماده ۶، در مناسبت‌های ذیل نیز برگزار نمی‌گردد:

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	آخر ذی‌القعدة	شهادت امام جواد <small>علیه السلام</small>	۱
۲	۷ ذی‌الحجه	شهادت امام باقر <small>علیه السلام</small>	۱
۳	۲۵ محرم	شهادت امام سجاد <small>علیه السلام</small>	۱
۴	۷ صفر	شهادت امام حسن مجتبی <small>علیه السلام</small>	۱
۵	۸ ربیع الاول	شهادت امام حسن عسکری <small>علیه السلام</small>	۱
۶	۱۳ جمادی الاول	شهادت حضرت زهرا <small>علیها السلام</small>	۱
۷	۳ رجب	شهادت امام هادی <small>علیه السلام</small>	۱
۸	۲۵ رجب	شهادت امام کاظم <small>علیه السلام</small>	۱
جمع			۸

ماده ۸: دروس سطوح عالی و خارج حوزه‌های علمیه در ایام تبلیغی برای طلاب و اساتید طبق جدول ذیل، تعطیل می‌باشد.

ردیف	موضوع	زمان	تعداد روز
۱	ایام تبلیغی ماه محرم	از ۲۸ ذی‌الحجه تا ۱۳ محرم	۱۵
۲	ایام تبلیغی ماه صفر	از ۱۶ صفر تا دوم ربیع‌الاول	۱۶
۳	ایام تبلیغی فاطمیه اول	۱۲ تا ۱۵ جمادی‌الاول	۴
۴	ایام تبلیغی فاطمیه دوم	اول تا چهارم جمادی‌الثانی	۴
۵	ایام تبلیغی ماه رمضان	از ۲۸ شعبان تا دوم شوال	۳۴
جمع			۷۳

تبصره ۱: برگزاری دروس در ایام تبلیغی برای طلاب متقاضی بلا مانع می‌باشد.

تبصره ۲: تعطیلی دروس سطح یک در ایام تبلیغی، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۹: دروس برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت (بجز طلاب سال اول تحصیلی) در ایام تبلیغی محرم و ایام فاطمیه اول و دوم برگزار نمی‌گردد و در این ایام طلاب شاغل به تحصیل در این برنامه می‌توانند جهت اعزام به تبلیغ، اقدام نمایند.

تبصره: آیین‌نامه طراحی تقویم تحصیلی برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت بجز

۸۸ / برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

مورد فوق، تابع آیین نامه سطح یک می باشد.

ماده ۱۰: تعطیلات تابستانی دروس حوزه های علمیه از ۱۵ تیرماه تا ۳۱ مردادماه هر سال می باشد و در این ایام مدارس و مدیریت های استانی می توانند به اجرای دوره آموزشی تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۱۱: هرگونه تغییر در جداول مذکور، مجاز نمی باشد.

ب) روزهای مجاز به برگزاری دروس رسمی در سال تحصیلی؛

ماده ۱۲: حداقل تعداد ایام درسی در سطوح و مقاطع مختلف آموزشی و همچنین برنامه های آموزشی مختلف، مطابق آیین نامه های آموزشی و ضوابط ابلاغی، بر اساس جدول ذیل می باشد:

ردیف	مقطع تحصیلی	نیم سال اول		نیم سال دوم		جمع
		ایام درسی	ایام امتحانی	ایام درسی	ایام امتحانی	
۱	سطح یک	۸۵	۷	۸۵	۷	۱۸۴ روز
۲	سطوح عالی	۸۰	۵	۸۰	۵	۱۷۰ روز
۳	دروس خارج	۱۳۰ تا ۱۵۰ روز				

تبصره: لازم است در جانمایی ایام برگزاری دروس، به گونه ای عمل شود که ایام درسی از حداقل ذکر شده در جدول فوق، کمتر نشود.

ماده ۱۳: ایام درسی با رعایت مقدار حداقلی ذکر شده در ماده ۱۲، توسط مدارس علمیه و در بازه زمانی از اول شهریورماه تا پانزدهم تیرماه سال بعد، مشخص می گردد که پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان، رعایت آن الزامی است.

ماده ۱۴: ضوابط مربوط به نظام آموزشی، ساعات برگزاری دروس، جدول برنامه ریزی دروس، افزایش و یا کاهش ساعات درسی و ... مطابق آیین نامه آموزشی می باشد.

ماده ۱۵: برگزاری دروس در روزهای پنجشنبه برای همه سطوح و مقاطع حوزه های علمیه الزامی می باشد.
تبصره ۱: در صورتی که واحدهای آموزشی ساعات الزامی هر درس را در سایر روزها به حد نصاب لازم برسانند، ارائه دروسی مانند حدیث خوانی، اخلاق و ... در روزهای پنجشنبه بلا مانع می باشد.

تبصره ۲: در مقطع خارج، برگزاری دروس رسمی در روزهای پنج‌شنبه ضروری نبوده و اختصاص آن روز به برگزاری دروسی همچون اخلاق و یا حدیث‌خوانی بلامانع است.

ج) روزهای امتحانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۶: در تدوین تقویم تحصیلی، تعیین روزهای امتحانی هر درس الزامی بوده و همراه تقویم سالانه ارائه می‌گردد.

ماده ۱۷: زمان برگزاری امتحان هر درس، بعد از پایان محدوده درسی و با رعایت ساعات تعیین شده برای آن می‌باشد و در غیر این صورت برگزاری امتحان آن درس مجاز نبوده و در صورت برگزاری امتحان، نمرات آن رسمیت ندارد.

تبصره: طلابی که حد نصاب لازم در خصوص حضور در کلاس‌های درسی را داشته باشند، مجاز به شرکت در امتحانات آن درس هستند.

ماده ۱۸: زمان برگزاری امتحانات به جز امتحاناتی که بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد، توسط مدارس علمیه تعیین می‌گردد.

ماده ۱۹: مطابق آیین‌نامه آموزشی، برنامه‌ریزی، برگزاری، طرح سوال^۱ و تصحیح اوراق امتحانی بر عهده مدارس علمیه می‌باشد.

ماده ۲۰: برگزاری امتحانات دروسی که به صورت متمرکز از سوی معاونت آموزش ستاد طراحی می‌شود، در چهار نوبت در سال تحصیلی و در ایامی که کمترین اختلال را در برگزاری دروس داشته باشد، برنامه‌ریزی می‌گردد.

تبصره ۱: زمان امتحانات دروس مذکور هر ساله توسط معاونت آموزش ستاد اعلام می‌گردد.
تبصره ۲: تدوین تقویم تحصیلی مراکز تخصصی و فقهی همانند مدارس علمیه و دیگر واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه می‌باشد.

د) ایام برگزاری دوره تابستانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۲۱: تعیین زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی، بعد از تعیین زمان شروع و پایان سال تحصیلی و با لحاظ نیم‌سال‌ها و زمان برگزاری امتحانات هر دو نیم‌سال، می‌باشد.

۱. به جز برخی از دروس پایه‌های خاص که بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۲۲: زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی از ۱۵ تیرماه تا ۳۱ مردادماه است.

تبصره: ضوابط و شرایط برگزاری دوره آموزشی تابستانی، مطابق آیین نامه های آموزشی ابلاغی است.

ماده ۲۳: با توجه به تنوع گونه ها و محتواهای دوره های آموزشی تابستانی، توجه به ضوابط و دستورالعمل های مربوطه در تعیین تقویم تحصیلی و زمان بندی دوره تابستانی ضروری می باشد.

ه) روزهای قابل استفاده برای برنامه های تکمیلی (تبلیغی، پژوهشی، تہذیبی و ...) در ایام غیردرسی در سال تحصیلی؛

ماده ۲۴: با توجه به اینکه تعداد ایام فعالیت تحصیلی مدارس می تواند بیش از مقدار حداقلی الزامی مشخص شده در جدول مندرج در ماده ۱۳ (آیین نامه آموزشی) باشد، مدارس می توانند یا برخی از دروس نیم سال بعد یا سایر برنامه های آموزشی^۱، پژوهشی، فرهنگی و تہذیبی خود را در این ایام برنامه ریزی کنند و یا اینکه با افزایش روزهای تحصیلی از حجم دروس روزانه کاسته و به این نوع از برنامه ها اختصاص دهند.

تبصره: الزامی کردن شرکت طلاب در برنامه های تکمیلی آموزشی و یا برنامه ها و دوره های مهارتی، تبلیغی، پژوهشی و ... با تصویب شورای مدرسه بلامانع می باشد.

ماده ۲۵: ارائه هرگونه برنامه غیردرسی در ایام و ساعات درسی، مجاز نمی باشد و برنامه ریزی و برگزاری هرگونه برنامه، غیر از برنامه دروس رسمی، باید در ایام و ساعاتی غیر از ساعات اختصاصی دروس رسمی باشد.

۱. به عنوان مثال تعمیق بخشی به مباحث ارائه شده در طول نیم سال.

جداول کلی تعداد ایام درسی و تعطیلی در پنج سال تحصیلی آینده:

ایام درسی و تعطیلی حوزه‌های علمیه در پنج سال تحصیلی آینده به شرح ذیل می‌باشد که مدارس لازم است با لحاظ نکات ذکرشده در آیین‌نامه، به لحاظ جانمایی ایام تحصیلی، درسی و تعطیلی بپردازند.

الف) سطح یک؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۸۴ روز

ردیف	سال تحصیلی	وضعیت		تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی
		تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۱	۱۳۹۷-۱۳۹۸	۸۱	۲۵۳	۵۸ (روز مازاد)
۲	۱۳۹۸-۱۳۹۹	۸۴	۲۵۰	۵۵ (روز مازاد)
۳	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۸۰	۲۵۵	۶۰ (روز مازاد)
۴	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۷۹	۲۵۵	۶۰ (روز مازاد)
۵	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۸۲	۲۵۲	۵۷ (روز مازاد)

ب) سطوح عالی؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۷۰ روز

ردیف	سال تحصیلی	وضعیت		تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی
		تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۱	۱۳۹۷-۱۳۹۸	۱۳۲	۲۰۲	۳۲ (روز مازاد)
۲	۱۳۹۸-۱۳۹۹	۱۳۲	۲۰۲	۳۲ (روز مازاد)
۳	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۳۱	۲۰۴	۳۴ (روز مازاد)
۴	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۱۹	۲۱۵	۴۵ (روز مازاد)
۵	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۱۹	۲۱۵	۴۵ (روز مازاد)

ج) دروس خارج؛ مقدار ایام تحصیلی الزامی مورد نیاز: ۱۳۰ تا ۱۵۰ روز (گزارش ذیل

بر مبنای عدد ۱۵۰ روز درسی انجام شده است)

ردیف	سال تحصیلی	وضعیت		تعداد روزهای مازاد بر ایام تحصیلی الزامی
		تعداد روزهای تعطیلی	تعداد روزهای درسی	
۱	۱۳۹۷-۱۳۹۸	۱۶۱	۱۷۳	۲۳ (روز مازاد)
۲	۱۳۹۸-۱۳۹۹	۱۵۸	۱۷۶	۲۶ (روز مازاد)
۳	۱۳۹۹-۱۴۰۰	۱۵۸	۱۷۷	۲۷ (روز مازاد)
۴	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۶	۱۸۸	۳۸ (روز مازاد)
	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۸	۱۸۶	۳۶ (روز مازاد)

دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه

مقدمه:

به منظور ساماندهی پذیرش و گزینش طلابی که دروس حوزوی را به صورت آزاد یا در مدارس غیر از مدارس تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه^۱ گذرانده اند و از سابقه تحصیلی رسمی و مطابق با ضابطه برخوردار نیستند، دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه، مستند به مصوبه ۱۰۸۸ شورای عالی تدوین گردید.

ماده ۱: افرادی که دروس مقدمات و یا سطح یک را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه گذرانده اند، می توانند با شرایط مندرج در این دستورالعمل، حسب مورد در امتحانات مربوطه شرکت کرده و در صورت قبولی مطابق ضوابط، در حوزه علمیه پذیرش و کد تحصیلی دریافت نمایند.

شرایط ثبت نام، مدارک لازم و نحوه ثبت نام

ماده ۲: شرایط ثبت نام عبارت اند از:

- گذرانیدن دروس مصوب مقدمات و یا سطح یک؛
- داشتن سلامت جسمی و روحی؛
- داشتن شرایط عمومی پذیرش^۲؛
- احراز صلاحیت گزینشی توسط مرکز امور صیانتی؛
- داشتن حداکثر ۴۰ سال سن؛
- عدم سابقه اخراج و انصراف از حوزه های علمیه.

۱. طلاب حوزه های علمیه اصفهان و خراسان مشمول این مصوبه نمی شوند.

۲. الف. برخورداری از صلاحیت های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی. ب. اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران. ج. داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۳: مدارک لازم جهت تشکیل پرونده عبارتند از:

- ۱) مدارک شناسایی (کپی شناسنامه، کارت ملی و عکس ۳×۴ جدید)؛
- ۲) حداقل مدرک تحصیلی سیکل؛
- ۳) ارائه سلامت جسمی و روحی از مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه؛
- ۴) ارائه گواهی عدم مشمولیت (کارت معافیت یا پایان خدمت)؛
- ۵) ارائه گواهی معتبر از اساتید یا مدرسه؛
- ۶) تعهد مبنی بر عدم اشتغال تمام وقت رسمی حین پذیرش نهایی؛
- ۷) تکمیل فرم ثبت نام.

روش ثبت نام:

ماده ۴: طلاب جهت ثبت نام و تشکیل پرونده به مدیریت استان محل سکونت خود مراجعه نمایند.

تبصره: مدیریت‌های استانی قبل از تشکیل پرونده جهت آشنایی با وضعیت و سوابق

تحصیلی متقاضی و صلاحیت عمومی، مصاحبه حضوری از داوطلب اخذ نمایند.

ماده ۵: پس از بررسی شرایط و نهایی شدن ثبت نام متقاضی، پرونده جهت اخذ مجوز به

معاونت آموزش ستاد ارسال می‌گردد.

ارزشیابی علمی

ماده ۶: ارزشیابی علمی مشتمل بر امتحان شفاهی و کتبی می باشد.

۱. ارزشیابی علمی شفاهی

الف: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع مقدمات:

رتبه	موضوع ارزشیابی	نام کتاب	امتیاز
۱	تفسیر قرآن	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	۱۵
۲	تجوید و روخوانی	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	۱۵
۳	احکام	آموزش احکام استاد فلاح زاده	۱۰
۴	صرف و نحو	صرف ساده- شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	۳۰
۵	بلاغت	جواهر البلاغه	۱۰
۶	منطق	المنطق مرحوم مظفر	۲۰
جمع امتیازات:			۱۰۰

ب: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع سطح یک:

رتبه	موضوع ارزشیابی	نام کتاب و محدوده	امتیاز
۱	تفسیر قرآن	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	۵
۲	تجوید و روخوانی	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	۱۰
۳	احکام	آموزش احکام استاد فلاح زاده	۱۰
۴	صرف و نحو	صرف ساده- شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	۱۵
۵	بلاغت	جواهر البلاغه	۱۰
۶	منطق	المنطق مرحوم مظفر	۱۰
۷	فقه	شرح لمعه	۲۰
۸	اصول	اصول الفقه مرحوم مظفر	۲۰
جمع امتیازات:			۱۰۰

ماده ۷: حداقل امتیاز قبولی برای متقاضیان، اخذ ۷۰ از ۱۰۰ امتیاز در جمع امتیازات می باشد.

ماده ۸: در صورت مردودی در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب می تواند تنها برای یکبار

دیگر و پس از دو سال مجدداً در ارزشیابی شرکت نماید.

تبصره ۱: افرادی که امتیاز ارزشیابی علمی شفاهی آن‌ها در ارزشیابی دوم، بین ۵۰ تا ۷۰ باشد، فقط برای یک مرتبه دیگر و پس از گذشت حداقل سه ماه، می‌توانند مجدداً در ارزشیابی علمی شرکت نمایند.

تبصره ۲: درخواست تجدید نظر نسبت به امتیاز علمی فقط برای یک مرتبه پذیرفته خواهد شد و پس از بازبینی فایل صوتی جلسه ارزیابی، توسط استاد دوم، میانگین نمره اخذ شده توسط دو استاد ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۹: ایثارگران و خانواده‌های آنان مطابق «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» و همچنین حافظان حداقل نصف قرآن کریم یا نهج البلاغه و یا صحیفه سجاده در صورت عدم کسب نمره قبولی در ارزشیابی علمی شفاهی اول و دوم، فقط برای یک بار دیگر و پس از یک سال، می‌توانند در ارزشیابی علمی شفاهی با ارائه گواهی معتبر شرکت نمایند.

۲. امتحانات کتبی

ماده ۱۰: در صورت اخذ امتیاز لازم در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب موظف به شرکت در آزمون جامع کتبی مقطع ادبیات می‌باشد.

ماده ۱۱: آزمون کتبی مقطع ادبیات در موضوعات «صرف، نحو، بلاغت، منطق، عقائد و احکام» به صورت مستقل برگزار شده و عناوین، متون و محدوده‌های آزمون طبق جدول ذیل به صورت متمرکز برگزار می‌گردد:

ردیف	موضوع امتحان کتبی	نام کتاب و محدوده	تعداد سوال هر کتاب
۱	صرف	صرف ساده تمام کتاب	۲۰
۲	نحو	شرح ابن عقیل - معنی الادیب باب اول و رابع	۲۰
۳	بلاغت	جواهر البلاغه تمام کتاب	۲۰
۴	منطق	المنطق مرحوم مظفر تمام کتاب	۲۰
۵	عقاید	شیعه در اسلام	۲۰
۶	احکام	آموزش احکام آقای فلاح زاده	۲۰

ماده ۱۲: امتحانات جامع کتبی به صورت یکجا و دوبار در هر سال برگزار می شود.

تبصره ۱: امتحان جامع توسط ستاد طرح سوال و در مدیریت های استانی و در زمان بندی های که توسط معاونت آموزش اعلام می شود برگزار خواهد شد.^۱

ماده ۱۳: ارزشیابی هر کدام از امتحانات جامع کتبی از ۲۰ نمره محاسبه شده و کسب حداقل نمره ۱۲ در هر درس و اخذ معدل ۱۴ در تمامی دروس الزامی می باشد.

تبصره ۱: در صورت درخواست طلبه نسبت به تجدید نظر در نمرات آزمون جامع کتبی ادبیات، نمرات بین ۱۰ تا ۱۴ فقط برای یک بار مطابق ضوابط اقدام خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت قبولی در سه درس از دروس آزمون جامع کتبی و اخذ معدل ۱۴ در آن ها، متقاضی می تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۴: متقاضیان مقطع ادبیات در صورت قبولی در آزمون جامع کتبی پس از اخذ کد تحصیلی جهت ادامه تحصیل از پایه ۴ به یکی از مدارس استان محل سکونت خود معرفی می شوند.

ماده ۱۵: متقاضیان مقطع سطح یک در صورت موفقیت در آزمون جامع کتبی امتحانات کلیه دروس پایه های ۴، ۵، ۶ مطابق جدول دروس آیین نامه آموزشی هر سال تحصیلی از آن ها اخذ می گردد.

ماده ۱۶: متقاضیان باید کلیه دروس پایه های ۴ تا ۶ را حداکثر طی دو سال تحصیلی امتحان دهند.

تبصره ۱: متقاضی می تواند مجموع دروس پایه های مذکور را در یک نوبت امتحانی و یا به تدریج و طی دو سال انتخاب کرده و آزمون دهد؛

تبصره ۲: امتحانات کتبی پایه های ۴ تا ۶ در دو نوبت نیم سال اول (دی ماه) و نیم سال دوم (خرداد ماه) برگزار خواهد شد؛

تبصره ۳: طرح سوال امتحانات کتبی این دروس توسط ستاد طرح شده و در ایام امتحانات همزمان به کل کشور ارسال خواهد شد.

۱. با توجه به جدید بودن مصوبه تا اطلاع ثانوی کلیه امتحانات (کتبی و شفاهی) در معاونت آموزش ستاد برگزار می گردد و پس از بررسی حسب مورد به مدیریت های استانی واگذار خواهد شد.

ماده ۱۷: نمره قبولی در امتحانات کتبی فقه و اصول ۱۴ و در دیگر مواد امتحانی ۱۲ می‌باشد.^۱

تبصره: در صورت قبولی در ۳ درس و اخذ معدل ۱۴ در آنها، متقاضی می‌تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۸: اخذ معدل ۱۴ در مجموع امتحانات کتبی (پایه‌های ۴ و ۵ و ۶) الزامی می‌باشد.

ماده ۱۹: بعد از قبولی در آزمون‌های کتبی، متقاضی باید در امتحان شفاهی پایان سطح یک، مطابق ضوابط و شرایط امتحانات شفاهی، شرکت و نمره قبولی را کسب نماید.

ماده ۲۰: پذیرش و صدور کد تحصیلی داوطلب به صورت رسمی، پس از قبولی در تمام مراحل و آزمون‌های مذکور در این دستورالعمل و پس از احراز تمامی صلاحیت‌های گزینشی خواهد بود و پس از آن طلبه می‌تواند از خدمات حوزه‌های علمیه، مطابق ضوابط استفاده نماید.

ماده ۲۱: جواز تلبس و مدرک رسمی سطوح تحصیلی طلابی که تمامی مراحل سابق الذکر را با موفقیت به پایان رسانده باشند، دو سال پس از تاریخ اخذ کد تحصیلی رسمی، صادر و تحویل خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که طلبه دوره تحصیلی خود را قبل از دریافت کد رسمی در مدارس علمیه غیر تحت پوشش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه گذرانده باشد، مشروط به ارائه مستندات لازم، صدور مجوز تلبس و مدارک علمی سطوح، پس از اخذ کد رسمی بلا مانع می‌باشد؛

تبصره ۲: ارائه گواهی‌های لازم برای طلبه در طول دو سال مذکور مطابق با ضوابط ابلاغی بلا مانع می‌باشد.

ماده ۲۲: در صورت عدم موفقیت متقاضی مطابق بندهای این دستورالعمل، یا انصراف وی درخواست متقاضی منتفی شده و ثبت نام و پذیرش مجدد وی امکان‌پذیر نخواهد بود.

ماده ۲۳: در صورت عدم موفقیت و پذیرش به عنوان طلبه رسمی در حوزه علمیه، نمرات اخذ شده در امتحانات مذکور در این دستورالعمل، غیر قابل تأیید و گواهی می‌باشد.

۱. امتحانات مذکور مشمول قانون تک‌ماده نمی‌شود.

۹۸/ برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه

ماده ۲۴: متقاضیان شرکت در آزمون های سطوح دو و سه پس از اخذ قبولی و پذیرش، در پایان سطح یک، باید دروس سطح دو و سه خود را به یکی از طرق ذیل بگذرانند:

ماده ۲۵: مطابق آیین نامه آموزشی حضوری (پایه به پایه و با حضور در کلاس مطابق ضوابط مربوطه)؛

ماده ۲۶: شرکت در امتحانات هر دو پایه حداکثر در یک سال تحصیلی بدون نیاز به شرکت در کلاس با شرط نمره قبولی ۱۴ کلیه دروس.

تبصره ۱: شرکت در امتحانات به روش دوم، پس از احراز مستندات مربوطه به گذراندن دروس مربوطه به صورت حضوری یا اخذ ارزیابی علمی شفاهی و با مجوز کمیسیون آموزش امکان پذیر است؛

تبصره ۲: تأیید مستندات گذراندن سطح دو و سه و ارزشیابی علمی آن به عهده معاونت آموزش ستاد می باشد.

تبصره ۳: امتحانات سطح ۲ و ۳ طبق بند ۲ همین ماده با طرح سوال از طرف معاونت آموزش ستاد و برگزاری در مدیریت استان براساس جدول درسی مصوب و ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار خواهد شد.

ماده ۲۷: موارد خاص در کمیسیون آموزش حوزه های علمیه رسیدگی شده و در صورت تأیید می توانند تشکیل پرونده دهند.

ماده ۲۸: با توجه به این دستورالعمل، مفاد ماده های ۱۰ و ۱۸ مصوبه ۴۴ شورای عالی آموزش حوزه های علمیه در این خصوص، به همراه کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط، ملغی می گردد.